

TANEČNÍ ROZHLEDY®

Ročník III.

Časopis o soudobém tanci

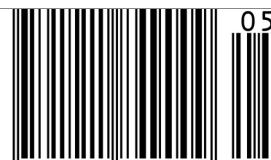
Číslo 5/květen 1999

<http://www.bod.cz>

Cena 30,-Kč

ISSN 1211-8494

9 771211 849009

05

„LETNÍ DNY TANCE“

ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Mezinárodní taneční dílna s tanečním festivalem 3x Modern Dance
Letošní 6. ročník se koná opět začátkem prázdnin: 3.-10. července 1999

✓ **lektori**

Zuzana Bacová (Bratislava - SR), Anna Cygan (Kraków - Polsko), Leona Qaša Kvasnicová,
Jiří Lössl, Jaroslav Langmaier

✓ **praktické taneční semináře**

3 dvouhodinové lekce denně, technika soudobého tance, kontakt, improvizace, jazz

✓ **tři celovečerní koncerty v Roškově divadle, vystoupí**

solisté Bratislavského divadla tance v chor. L.Q.Kvasnicové

Mimi Fortunae Brno

Antares Praha

C - Dance Ústí nad Orlicí

TO ZUŠ Uherské Hradiště

o možnosti vystoupení jednáme s Alenou Peškovou

(choreografka a zakladatelka Post Festum Plzeň)

a Davidem Dvořákem, oba jsou tanečníky divadla J.K.Tyla Plzeň

✓ **dílna je určena převážně neprofesionálním zájemcům**

✓ **ubytování a stravování zajištěno v Domově mládeže SPŠT**

čtyřlůžkové pokoje se sprchou a WC

✓ **cena**

2000,- Kč

v ceně je ubytování, stravování, vstup na všechny praktické i teoretické semináře,
koncerty v Roškově divadle a přidružené akce

✓ **pořádají**

IPOS ARTAMA Praha,

Sdružení příznivců regionální kultury REGIKA,

Taneční sdružení EVA

✓ **dotazy zodpoví**

Iva Švarcová, Křesomyslova 7, 140 16 Praha 4 - Nusle

tel.: 02 - 61 21 56 84 až 7, fax.: 02 - 61 21 56 88

✓ **blíže informace podá též Eva Veverková, Havlíčkova 120, 562 01 Ústí nad Orlicí**

tel.: 0465 - 52 50 87

✓ **přímou organizací a evidencí je pověřena Dana Chládková,**

sdružení příznivců regionální kultury REGIKA,

Na Větru 787, 563 01 Lanškroun

sem také směrujte své přihlášky!!!

Úvodníček

Když slyším o různých plánech na revitalizaci průmyslu a o dalších úvahách, co dělat, aby se Česká republika stala ve světě konkurence schopnou, jsem si téměř jistý, že se jede po úplně špatné koleji. V průmyslu a vědě nám ujel vlak, to už se vědělo před dvaceti lety, ale přesto pánové „nahore“ chtějí svět stále dohánět po špatné koleji a navíc tempem hlemýždě.

Kdyby se jen trochu „nahore“ rozhlédli, zjistili by, že jsou oblasti, do kterých by se vyplatilo investovat. Kam tedy - přece do kultury, v širším smyslu do vzdělávání! Ale od začátku: Slyšeli jste například, že by ve Francii nebo v Americe šly na dračku naše magnetofony či pračky?

Přitom máme co vyvážet! Už v sedmdesátých letech (dřívější stav neznám) spousta našich emigrantů nebo i legálně vycestovavších hudebníků působila v roli pedagogů na konzervatořích, uměleckých školách a v orchestrech např. v Libanonu, Singapuru, Hong-Kongu (abych nejmenoval stále jen Ameriku). Česká filharmonie by se mohla po světě ujezdit, podobně další orchestry. A co tanečníci? Těch je venku, že spočítat je, došli bychom asi k neuvěřitelným číslům. A dnes jsem se dozvěděl, že do zahraničí odejde tančit Marika Blahoutová z PKB, která tak bude následovat velkou skupinu svých předchůdců.

K jádru - v době, kdy se opět na některých místech diskutuje nad postavením základních uměleckých škol (už asi po sté), samozřejmě ve smyslu zpochybnění jejich postavení v rámci školského zákona (hurá zpátky k jídelnám a družinám!), je přitom každému zdravému člověku jasné, že právě školství a ještě ke všemu to umělecké je jednou z nejproduktivnějších oblastí ve státě.

Proč zkrátka nevychovat z Čechů národ hudebníků, tanečníků (dále třeba vyšivačů krajek, výtvarníků, atd.) - vždycky se přece říkalo, že jsme konzervatoř Evropy a co Čech, to muzikant.

V technice a průmyslu svět nedoženeme, surovinové zdroje taky nemáme - tak se divím, nad čím pánové politici ještě uvažují (viz výše zmíněná revitalizace průmyslu). Příště až budou volby, navrhuji se předem zeptat každého, než od nás dostane hlas, jestli chodil hrát do „hudební školy“, tančovat. apod. A nemilosrdně selektovat!

Mirek Němec

S Petrem Kolářem o jeho návratu

Lékařská měření prý prokázala, že výkon sólisty v celovečerním baletním představení je srovnatelný s denní šichtou horníka v dole. Tělo trpí, nezřídka se tanečníci potýkají se zdravotními následky své kariéry až do konce života. Petr Kolář, dlouholetý sólista Pražského komorního baletu a držitel Ceny Thálie z roku 1995, o tom ví své. V loňském roce zmizel z jeviště a vypadalo to, že navždy. Nyní se ale vrátil rolemi Merkuccia a Paola v baletech Romeo a Julie a Francesca da Rimini, které měly nedávno premiéru v Divadle F.X. Šaldy v Liberci.

• Na podzim se zdálo, že jste s tancováním nadobro skoncoval...

Petr Kolář: „Původně to tak bylo, protože se loni v květnu obnovilo zranění kolena a doktoři mi řekli, že musím přestat, protože by takhle praskalo každý rok a nemusel bych vůbec chodit. Chodil jsem na rehabilitaci, zkoušel různé preparáty a zatím už dva a půl měsíce koleno funguje tak, jak má. Když mě Pavel Šmok požádal, abych zaskočil v Liberci po odchodu jednoho z místních tanečníků, neváhal jsem.“

• V jakém rozsahu se hodláte k tanci vrátit?

„Zatím se jen rozcvičuji, dostávám se zase pomaloučku zpátky do formy. Ale zdá se, že koleno funguje i při maximálním výkonu.“

• Máte pojistku?

„Měl jsem, ale zrušil jsem ji, když to podruhé prasklo, protože jsem z toho dostal úplně nic. V současné době se rozhoduji, u koho se nechám pojistit.“

• Je těžké pro tanečníka sehnat pojistku?

„Je. Zvláště když má za sebou dvě zranění.“

• Zraněné koleno má na svědomí zátěž na jevišti?

„Poprvé před třemi lety to byla moje hloupost. Dřel jsem, přestože se mi v koleně udělal záhnět a neposlouchal rady doktorů, abych toho nechal, až to prasklo přímo na jevišti. Podruhé už to byl důsledek toho prvního zranění. Dnes když tančím, tak stále levou nohu trochu šetrím, na druhou stranu mám strach, aby mi z přetěžování neprasklo druhé koleno.“

• Co jste dělal v době, kdy jste netančil?

„Půl roku jsem dělal modela a choreografie na módní přehlídky. Působil jsem ve Stuttgartu u agentury Elite. V lednu jsem se vrátil do Prahy a oslovila mě Lenka Ottová, která má soukromou taneční školu Dance Perfect, kde jsem začal učit modernu a klasický balet. Měl bych tam učit až do května a pak si budu hledat stále angažmá.“

• Zkusíte Pražský komorní balet?

„Bohužel v PKB mají nyní plný stav a nemohou si dalšího člověka dovolit. Vypadá to, že se budu muset poohlízet spíše někde v zahraničí. Nechce se mi přilít do kamenného divadla, kde bych musel čekat rok dva, než na mě přijde řada.“

Děkuji za rozhovor.

Libor Tampier

Z rakouského TV pořadu DIE MASSNAHME

Foto: ÖRF/Gunther Pichlkostner (poskytl Praha)

TANEČNÍ ROZHLEDY®

Fotografie na titulní stránce:
Z HLUBIN, C-Dance, chor.: Eva Veverková
Foto: BoD

Seznamte se s Tamarou Černou

Tamara Černá z Národního divadla moravskoslezského v Ostravě patří k umělcům nominovaným na Cenu Thálie za rok 1998. V ostravském divadle ji navštívil Bohumír Džubej, aby s ní uskutečnil následující rozhovor:

• Váš umělecký životopis si mohu přečíst, ale přeče jenom by mě zajímalo, jak byste uvedla své taneční začátky vy sama.

Tamara Černá: „Do první třídy jsem chodila se spolužačkou, která chodila do baletního studia, které bylo při místním divadle a mělo dost dobré jméno. Když jsme si hrály na hřišti, viděla jsem spoustu věcí, které uměla - hvězdy, „šňůry“ a tak - to by chtěly umět asi všechny holčičky. To mě tak zaujalo, že jsem prosila doma, jestli by mě rodiče nedali do baletního studia. A maminka mě „do baletu“ dala, s tím, že to je dobrý nápad, že potřebuji „proskočit“, abych měla pěknou postavu a zároveň měla kde vybit energii.

Myslím, že ale tenkrát vůbec nikdo nevěřil, že tanec bude nakonec mým povoláním.“

• Lidem známým tance asi netřeba vysvětlovat, jaká je klasická průprava dřina. Neodradilo vás to?

„Tenkrát jsem asi nepatřila k nejlepším studentům... Pokračovala jsem - možná jsme měli dobrou kantorku ve studiu. Z baletního studia jsem šla na hudebně taneční školu, tak se to tenkrát jmenovalo, dnes je to taneční konzervatoř. Tam už se výuka brala opravdu vážně, vyučovací proces probíhal skutečně jak má - ale k otázce: Když člověk tanci propadne, tak si neuvědomuje, jestli to, co dělá je větší nebo menší práce. Prostě den má takovou náplň a člověk se na tanec těší.“

• Kdy jste se poprvé začala objevovat na pódiu?

„Když byli potřeba tanečníci do divadla do dětských rolí, tak se první sáhlo k nám na školu. Dostali jsme se už v šesté, sedmé třídě do dětských rolí, například jako pážata do Labutího jezera a podobně. Od patnácti let už jsme běžně vystupovali v divadle, v sedmém a osmém ročníku konzervatoře jsme dělali sborové tance ve všech baletech.“

• Cvičit v tanečním sále a vystoupit na pódiu je dost rozdílný pocit - vzpomínáte si, jak na vás působilo veřejné vystupování?

„Já mám ten pocit pořád, protože rozdíl mezi zkušebnou a sálem je pro mne pořád zajímavý. Je to vlastně nepochopitelné, proč se člověk jinak cítí na sále, jinak na jevišti... Nedokáží to dost dobře popsat, nevím, snad mám pocit, že se „vyhřívám“ na jevišti jako na slunci... Zvláštní pocit, který zůstal dodnes.“

• Když jste pokračovala v tanci, přišly postupně různé role. Které z nich až do letošního roku pro vás byly nejmilejší?

Tamara Černá si našla čas na rozhovor i uprostřed veřejné generálky

Foto: BoD

„Musím říci předem, že jsem měla štěstí na krásné role. Takové jaké by si tanečnice jako já přály tančit, protože jsem dost vysoká a to je problém v baletu. Z mých nejoblíbenějších - určitě Mechmene-Bano v Legendě o lásce, má role v Requiem se mi velice líbí.“

• Jak často zkoušíte?

„U nás je systém takový, že šest dní v týdnu je ráno trénink, navazuje na něj zkouška, začíná se v devět, končí se v jednu nebo ve dvě hodiny. Šest dnů se zkouší dopoledne a pět dní se zkouší i odpoledne, pokud je potřeba a pokud není večerní představení. Představení bývají někdy i v neděli.“

• Kdy jste se poprvé dozvěděla, že jste byla nominována na Cenu Thálie?

„Víte, že to ani přesně nevím? Myslím, že to bylo ve chvíli, když to řekl náš pan šéf Igor Vejsada na baletním sále. Nečekala jsem to.“

• Co to s vámi udělalo?

„Nečekala jsem to. Jednak nebývá častým zvykem, aby byly nominováni tanečníci z divadel jako je naše - i když je to velké divadlo s dobrým repertoárem - a potom je tu celá řada jiných šikovných tanečníků, takže mě překvapilo, že jsem byla nominována.“

• Když jste byla nominována na Cenu Thálie, znamená to, že patříte k velmi dobrým tanečnicím (i když jakékoliv hodnocení v umění je ošidné a já

Tamara Černá při veřejné generálce ... →

Foto: BoD

se mu snažím vyhýbat). U nás bývá tak nějak očekáváno, že ti nejlepší bývají z Prahy - nemáte občas chuť přesídlit do Prahy?

„Určitě ne. Jednak si myslím, že Praha má hodně svých dobrých tanečníků. Mnohé z nich znám. Potom tady mám svoje zázemí, svoji rodinu, od které určitě nechci odejít a taky už věkem nepatřím k těm mladým a perspektivním, jejichž kariéra právě začíná. Myslím si, že tady je pro mne právě místo. Mám zde krásné role a doufám, že ještě nejsou poslední.“

• *Natukla jste ve své odpovědi, že máte rodinu. Dočetl jsem se ve vašem životopise, který o každém tanečníkovi, nominovaném na Cenu Thálie, dostal náš časopis k dispozici, že jste z pochopitelných důvodů musela tancování na nějaký čas zanechat. Ale že jste se vrátila poměrně rychle. Jak si tedy váš návrat na prkna, která znamenají svět, máme představovat, co se za těmi slovy skrývá?*

„Už to neřekám poprvé - když jsem odcházela na mateřskou dovolenou, pracovala jsem zde jako pedagog a baletní mistr. Byl tady jiný šéf baletu a malinko jsem se připravovala na to, že až přijdu z mateřské dovolené, budu dělat už jenom tuto práci. Potom nastal nějaký problém s místy, takže jsme smlouvu zrušili. Ale do osmého měsíce jsem pracovala jako pedagog. Potom se mi narodil syn Sebastian. A když jsem byla na mateřské dovolené, vyměnil se tu šéf baletu.“

Jednoho dne jsem šla po městě, potkala jsem kolegyni a ona říká: Tamaro, víš o tom, že jsi napsaná na fermanu na obsazení - máš roli! Byla jsem překvapená, šla jsem se zeptat a bavila jsem se s nynějším šéfem baletu, o kterém si myslím, že je výborným šéfem. A on mě požádal, abych se zkusila vrátit. Role nebyla náročná, byla to zvládnutelná role... Zkusila jsem to, i když jsem to moc dělat nechtěla. Začala další sezóna, byla tady řada hostujících choreografů, náročných choreografů, jejichž choreografie byly jednak těžké a navíc oni sami byli zvyklí pracovat čtyřicet hodin denně. Mě do toho ještě navíc onemocněla maminka, která mi mohla pomáhat s maličkým, ale riskla jsem návrat díky svému muži a všem, kteří nám pomáhali. Byl to tak rychlý návrat, že jsem si ani neuvědomila, jak jsem se dostala zpátky. Bylo tolik práce a tak časově náročné, než jsem se „otočila“, přišly další role a já jsem zůstala jako tanečník, už mě ani nenapadlo, že jsem myslela na jinou práci.“

• *Bude syn Sebastian tanečník?*

„To ještě nemůže nikdo vědět. Zatím má tři a půl roku a rád modeluje, kreslí, kreslí na trička nebo něco vyrábí... Chce být dirigentem, nebo fotografem.“

• *Jak pomáhá manžel?*

„Manžel je především obrovskou oporou, asi bych bez něho nic nedokázala. Moji práci chápe, sám je v našem divadle šéfem opery a k tomu

do doby než bude konkurs na nového ředitele, je ředitelem v zastoupení. Náš ředitel odešel do Prahy. Manžel má sice práci na čtyřicet hodin denně, ale nikdo jiný by nechápal, že potřebuji v divadle být a kdy tady potřebuji být a jak to, že jdu někdy v neděli. Je to výhoda. I když oba dva nemáme čas, vzájemně se respektujeme.“

• *Oba jste vytížení na doraz, jak to děláte s malým Sebastianem?*

„Teď už je to jednodušší, protože Sebastian je dopoledne ve školce. A odpoledne nebo večer? Je to různé. Máme obrovské štěstí na spoustu přátel, kteří nám pomáhají, zasloužili by velké poděkování, protože nám pomáhají z dobré vůle a zůstávají večer, když máme představení, se Sebastiankem doma, starají se o něho, hrají si s ním. Nebo pokud to jde, bývá i někdy tady s námi.“

• *Jaký styl tance je vám nejbližší, jaká taneční škola?*

„Patřím ke generaci, která měla velké možnosti, protože my už jsme byly generací, která měla přístup k moderním technikám, k modernímu tanci a přitom nás to nestálo tolik peněz. Měli jsme možnost stýkat se s různými pedagogy jak z „ruské“ školy, tak ze „západních“ škol. Přijížděli sem pedagogové moderních směrů... Dnes mají lidi také tyto možnosti, ale musí mít k tomu peníze. Zatímco my jsme měli tyto možnosti, generace před námi je ještě neměla.“

Mě se v podstatě líbí všechno, ale tíhnu k „ženštějším“ rolím s nějakým dějem, takovým, aby role byla blízká mému naturelu. Teď studujeme Dona Quichotu, tam je spousta pěkných rolí - úplně nejraději tančím cikánku v druhém jednání, ale tančím i tanečnici v prvním jednání nebo Mercedes... to jsou role, které jsou mi blízké.

Máme tu díky našemu šéfovi i moderní repertoár. I tyto věci ráda dělám. Tento soubor je takový, že člověk si může zatančit všechno, pokud je schopný se věc naučit.“

• *Sledujete, co se dělá na scénách v zahraničí?*

„Pokud je možnost, pokud se k tomu dostanu, ano. Dlouhé roky jsem zde učila, také jsem byla pedagogem v baletním studiu a na konzervatoři. S jednou z dívek, která „prošla mým rukama“ -potom samozřejmě studovala u dalších pedagogů-, mě poji dodnes velké přátelství, protože moji žáci zůstali mojí rodinou. A tato dívka je v Holandsku v NDT a každou chvíli si telefonujeme, takže tam je pro mě ze západních scén nejjednodušší se dozvědět, co se děje. A jinak? Podle toho jak přichází informace.“

• *Máte také možnost sledovat neprofesionální scény?*

„Částečně. Máte v Ostravě kontakt se souborem Lenky Dřímálové, její soubor je na velice dobré úrovni. Oni spolupracují i s se členy našeho divadla. V době, kdy jsem studovala vysokou školu v Brně, jsem se seznámila s řadou lidí, kteří pracují se soubory v různých městech nebo pracují na ZUŠkách. Přišla jsem do kontaktu se spoustou lidí mimo profesionální scénu.“

• *Je něco, co byste chtěla vzkázat čtenářům Tanečních rozhledů?*

„Nevím, jestli bych je dokázala obecně oslovit. Raději bych chtěla poděkovat lidem, kteří jsou kolem mne, nejbližšímu okolí, kteří mi pomohli dostat se na místo, kde dnes jsem. To je spousta lidí, kterým se mi nepodařilo nikdy nijak poděkovat. Je to moje vlastní rodina, ale i naše vedení - šéf nebo naši choreografové, choreograf Requiem Eddy Toussaint, poděkování patří mému partnerovi, který mi pomáhal - je to Jan Kolda, bez něho bych to tak nezatančila, partnera potřebuji. Vůbec byla fajn atmosféra při nastudování Requiem, bylo cítit, že všichni chtějí dělat. Poděkování patří i všem, kteří hlídali Sebastiána. A ještě řadě dalších...

Děkuji za rozhovor.

Ptal se: BoD, zpracoval: -mn-

... na jevišti Národního divadla moravskoslezského ... →

Foto: BoD

... v Ostravě

Foto: BoD

Navštívili jsme: Soukromá taneční konzervatoř, s.r.o., Praha

Soukromá taneční konzervatoř v Praze byla zařazena MŠMT ČR do sítě škol v roce 1993. Je osmiletou střední uměleckou školou, která vedle všeobecně vzdělávacích předmětů poskytuje odborné vzdělání v oboru tanec, ukončené maturitou a absolutoriem.

Tolik úvodní věta z pěkné propagační brožury školy. A protože kromě několika informací o vystoupení žáků školy jsem vlastně o této konzervatoři kromě základních informací mnoho nevěděl, byla jen otázka času, kdy se domluvíme s paní ředitelkou Jitkou Tázlarovou na návštěvě naší malé redakční výpravy.

Konzervatoř je situována do nádherného místa - uprostřed parku uvidíte krásnou reprezentativní vilu, velikostí spíše připomínající zámek. Silnice je v nedohlednu, na jaře a v létě tu je určitě uprostřed vzrostlé zeleně nádherně. Pokud má místo působit už svoji atmosférou, každý, kdo se tu rozhlédne, musí zvolat: Tady by měla být umělecká škola. A je. Takže vstupte se mnou dovnitř:

• Z jakého úhlu pohledu začneme hovořit o vaší škole?

Jitka Tázlarová: „Škola se stále buduje. Máme představu, abychom měli nejvíce 15 dětí ve třídě, abychom se jim mohli ještě více věnovat, abychom mohli mít individuální přístup ke každému. Je důležité žáky znát i po lidské stránce, pomáhat jim, snažit se jim porozumět. To je nelehký úkol. Všeobecně pro každou školu je lehčí mít hodně dětí a předávat jim vědomosti i hromadně - to je jednodušší. Vydat příkazy, zákazy, napsat všechno na ferman a všechno jede jakoby samo.

My jsme zvolili obtížnější způsob. Každý je svým způsobem individualitou, najednou z nich máte svoje vlastní děti a musíte řešit problémy každého.“

• Patrně i vaše škola se setkává s nepříliš velkým zájmem chlapců o studium?

„Chlapce je velmi těžké získávat, protože nejsou celkově v naší zemi vedeni k tomuto druhu umění. Balet není populární. Začíná to už v základních školách, učitelé nikterak nepřiblížují školákům balet, balet je pro ně něco vzdáleného.

Dalším důvodem, proč je málo chlapců „na balet“ je pověra, kterou můžete občas zaslechnout na některých školách: Konzervatoř prý neposkytne žákům plnohodnotné vzdělání, nebudou z nich dostatečně vzdělaní lidé. To je nesmysl, protože konzervatoř je škola humanitního směru, nejedná se tedy o matematiku, fyziku nebo chemii. Když se narodí talent, ať již hudební nebo jiný, nemá přece buňky na obtížné studium matematiky.“

• Některé talentované uchazeči se dozví o vaší škole pozdě. Jaký je poměr mezi těmito později přijatými a těmi, co začínají včas?

„Malý. Většinou všichni studují od jedenácti let a jen sem tam někdo přijde později. Udělá rozdílové zkoušky a musí dostat výjimek školského úřadu.

Hlásí se nám bohužel někteří zájemci až z deváté třídy a to je velká škoda - přesto, že některé z nich přijmeme. Tito adepti mají do studia chuť, ale nikdo jim o možnostech, které jsou, neřekl dřív. Potom psychicky trpí - přijdou do vyššího ročníku, je jim čtrnáct let a najednou poznají, že jsou horší, než děti mladší. Některé žáci rozdíl ve výuce doženu. Rodiče nemají dostatek informací o tom, že taneční konzervatoře existují již pouze osmileté od jedenácti let dítěte a nikoliv pětileté, jak to bývalo dřív. Dětem se ubližuje, když se jim v některých základních uměleckých školách říká, aby se nehlásily na konzervatoř nebo když nedostanou informaci o taneční konzervatoři vůbec. Mnozí přitom touží profesionálně tančit, ale o možnostech tohoto studia se dozvídají příliš pozdě.“

• Chodí sem studovat děti pouze z Prahy?

„Převážně z Prahy, ale také jsou zde z nejrůznějších míst, z Moravy... Udělali jsme po záplavách výjimek - kdo je z postižených míst, vůbec nemusí platit školné po celou dobu studia.“

• Co by si studenti, kromě tanečních dovedností, měli z vaší školy odnést?

„Když jsem zakládala školu, měla jsem vizi, aby si děti vážily jeden druhého, protože považují účtu jednoho k druhému v umění za nesmírně důležitou. I proto, že jsem celý život sama byla v divadle a někdy jsem takovou účtu postrádala.

Dispozice nejsou všechno, musí být i talent, jako souhrn dispozic plus ještě něco navíc - volní vlastnosti, láska k tanci, inteligence. Vždycky jsem si přála, aby kromě dispozic byl rozhodující vztah k tanci a to, jaký člověk je, jakou má povahu. Chtěla bych na této školu pěstovat účtu jednoho k druhému tak, aby to naši studenti přenesli dál, až budou v divadlech...

Jitka Tázlarová, ředitelka Soukromé taneční konzervatoře, s.r.o., Praha Foto: BoD

Taková výchova je vlastně to nejtěžší, protože rodiče často nemají na děti čas. Děti bývají vystavené tlakům z televize: Dítě např. jít, přitom kouká na násilnosti v televizi a do podvědomí se mu ukládají různé věci. Tak vzniká cynismus... necitlivost. A my proti tomu máme nějakým způsobem bojovat. Přitom nejsme výchovným ústavem, jsme uměleckou školou. Byli bychom rádi, kdyby k nám šly děti s vizí, že jdou do krásné školy, která je svoji úrovní poněkud výš.“

• Škola vznikla v roce 1993, takže kdy budou první absolventi?

„První absolventi budou za dva roky, nyní je nejvyšší 6. ročník.“

• Daří se prezentovat práci školy navenek?

„Ano. My jsme začali hodně brzo vystupovat, za nedílnou součást výuky považují scénickou jevištní praxi. Děti musí vědět „o čem tančování je“, k čemu spějí. Studium je těžké, trvá osm let a škola je dlouhá i v užším smyslu, každý den jsme tu někdy od osmi ráno do půl osmé večer. Pedagogický proces je náročný pro všechny - pro žáky, rodiče i pedagogy. Děti během studia projdou pubertou, mění se, jsou jiné na začátku studia, jiné ve čtvrtém, pátém ročníku...“

Už s někdejšími prvními ročníky, to znamená s dnešními nejstaršími, jsem začala studovat taneční koncert a ve druhém ročníku v prosinci 1994 jsme měli první velké představení v Divadle Komedie. V první části byly některé věci z klasického a lidového tance a celá druhá část byla dějová pohádka „O kohoutkovi a slepičce“ soudobého skladatele Edvarda Schifauera.

Tento koncert se opakoval i následující rok. Jinak děláme ve spolupráci s jednou agenturou výchovné koncerty. Jsou to jednotlivá čísla, přímo postavená pro program výchovných koncertů. Koncerty jsou zaměřené na různé hudební skladatele, Mozarta, Beethovena, Berlioze... naše škola k tomu vytváří choreografie.

Z dalších významnějších koncertů Soukromé taneční konzervatoře mohou jmenovat „Benefiční taneční koncert pro Moravu“ s premiérou v listopadu 1997. Výtěžek jsme věnovali jedné škole pro mentálně postižené v Uherském Hradišti - těm, kteří to nejvíce potřebovali.

Zúčastňujeme jsme se i koncertů na MTT Praha, kde jsme prezentovali vždy klasiku, loni klasiku i modernu. Dvacátého února letošního roku jsme byli v německém městě Furth im Wald, kde jsme měli dvě představení. Odpolední představení bylo naše samostatné, večer byl koncert sólistů Státní opery, ve kterém vyplnili polovinu představení. Podobné vztahy máme s jednou baletní školou v Regensburgu, kde naše škola také vystupovala.

Spolupracujeme s paní Elitou Erkinou z Tallinu, velkou osobností ruského

Z archivu Soukromé taneční konzervatoře

Foto: Zuzana Veselá

Navštívili jsme také ... ↓

Foto: BoD

... jednu z vyučovacích hodin ... →

Foto: BoD

a estonského baletu, která nám pomohla s přípravou Benefičního tanečního koncertu. Přiletěla sem i se svými studentkami, které vystoupily na našem koncertě. Loni zde vyučovala klasický tanec a nastudovala se studenty Chopinovo Nocturno. Měla by k nám přiletět opět letos, tentokrát s manželem, tanečníkem a pedagogem tallinské taneční konzervatoře.“

• *Kde jsou děti, studující na vaší škole, ubytovány?*

„Bydlí v Katolickém domově studujících a v Křesťanském domově mládeže. Křesťanský domov mládeže je na Francouzské ulici, je to jenom jednu zastávku tramvaje, ostatní to mají tři zastávky toutéž tramvají do Černé ulice - Katolického domova studujících. Stravování - snídaně a večeře mají tam, mohou si vybrat z jídelničky, doufám, že si vybírají racionální výživu a ne knedlíky.

Pro nás jsou tyto internáty výhodné, protože jsou blízko školy a jejich celková výchovná atmosféra nám vyhovuje. V poledne chodí děti přes park do jídelny, kde je k dispozici racionální výživa a výběr ze tří jídel. Protože jsou děti celý den ve škole, procházka parkem jim rozhodně prospěje.“

• *Těší se vaši žáci na jeviště?*

„Tanec je láska a kázeň. Každý umělec se narodí s touhou rozdávat. To je úděl umělce, který dostal do vínku od Boha. Jsou to samé krásné věci, které chce umělec rozdávat a proto potřebuje jeviště.

Všichni touží po jevišti, touží po tom i rodiče. Je to ale i velký pocit odpovědnosti a zde je ten obrovský výchovný moment - na jeviště mohou jít jenom ti nejlepší, kteří se také výborně chovají. Protože chování je důležité a je nedílnou součástí vystoupení. Studenti jako budoucí umělci se musí umět důstojně a tiše chovat v zákulisí, za jevištěm, v šatnách.“

• *Ještě jsem se nezeptal na pedagogický sbor.*

„Všichni pedagogové jsou ve svém oboru odborníky. Mají odborné vzdělání na nejvyšší úrovni - tzn. vysokou školu (HAMU). Příkláním se k tomu, aby u nás působili i pedagogové ze zahraničí. Už jsem zmínila paní Elitu Erkinu, bohužel zde nemůže být celý rok, výtečný je pan Fedorčenko. Nevyhýbám se působení ruských pedagogů, protože ruské školy si nesmírně vážím. Nebyť ruské metodiky, ruského baletního vlivu, nebyly by v českém baletu takové výsledky, jakých jsme svědky. Rusové balet milují, mají v sobě velkou kázeň a oddanost tanci.

Děkuji za rozhovor.

Doufám, že naše malá návštěva, která se uskutečnila 11. března 1999, přispěla k tomu, že Soukromá taneční konzervatoř s.r.o. Praha otevřela své dveře naším prostřednictvím i vám. Příště navštívíme některý z tanečních koncertů této školy.

-mn-

... Soukromé taneční konzervatoře v Praze

Foto: BoD

S Lenkou Švandovou

Lenka Švandová vede brněnský soubor moderního tance Malé taneční seskupení, v rámci kterého působí i jeho samostatná součástka Filigrán. Povídali jsme si spolu dlouho a o všem možném, rozhovor byl typu páte přes deváté, čím déle trval, tím byl i zajímavější. Lence držím palce a doufám, že mi odpustí, že jsem naše povídání pro časopis poněkud zkrátil:

• *Jak často míváte vystoupení?*

Lenka Švandová: „V posledních letech jednou za rok, dvakrát za sebou jsme ho měly v brněnském divadle Barka. Je bezbariérové, sice malícké, ale tak akorát. Je asi pro 120 diváků, přitom je jeviště dost velké, aby se tam tanečnice vešly.“

• *Vy učíte na ZUŠ Charbulova ulice, takže děláte i choreografie pro děti?*

„Ano, děláme školní představení pro děti, vedle toho představení pro dospělé - Malé taneční seskupení působí při ZUŠ. Dospělí dělají vlastní představení také proto, aby to bylo pro „normální“ publikum a ne jenom pro maminky a babičky. Snažíme se obstát před publikem - postupně nabíráme diváky. Na našem posledním představení bylo plno bez nejmenších problémů. To je příjemné.“

• *ZUŠ Charbulova je jistě velká škola, máte nějaké další taneční kolegyňe?*

„Jsme na škole dvě, je to příjemná spolupráce, protože máme obě stejné zaměření. Kolegyně se jmenuje Dagmar Nejedlá, budete jí asi znát z celostátních přehlídek... Je moc šikovná.“

• *Máte v Malém tanečním seskupení nějaké potenciální nástupkyně?*

„Když jsme jezdily do Duncan Centre Praha na dálkové studium, jezdilo nás ze souboru pět. A to přesto, že holky věděly, že se tím nebudou živit. Z novějších členek je teď na Duncan Centre Pavla Hraníčková.“

• *Najdete dnes čas zajet si třeba na MTT do Prahy?*

„Jezdila jsem, ale dnes mám dvě děti. Dokud nepovyrostou, je to složité, protože nemám zázemí, abych mohla jen tak odjet pryč. Mám dva kluky, jednomu je devět, druhému tři roky.“

• *Už tancují?*

„Ten starší tancovat nechce, je zatnutý a tvrdí, že nikdy tancovat nebude a ten menší je moc malý.“

• *Jakou používáte muziku pro své choreografie?*

„Pokud by vás to zajímalo, mohu vám poslat materiál, kde jsem sepsala seznam našich koncertů a jaké tam byly choreografie. Spektrum je hodně široké - používáme i současnou vážnou hudbu, určitě jsme nedělaly nikdy nic romantického, vždycky je to dvacáté století. Namátkou mohu jmenovat Petra Ebeny, Ivo Bláhu, Bohuslava Martinů, Leoše Janáčka... Nebo máme blízko k rockové muzice, dělaly jsme na King Crimson, dělaly jsme na Meredith Monkovou, Ivu Bittovou, tu milujeme. Tancovaly jsme na Stivína...“

• *Poslechnou si holky ze souboru třeba i doma již zmíněného Janáčka?*
„Lidi do souboru přichází opravdu s tím, že něco takového chtějí sami dělat. Někdo třeba řekne, že máme soubor dvakrát za týden, co můžeme udělat, ale přínos mých lidí je v tom, že všichni chodí do divadel, poslouchají dobrou muziku, čtou, to je velká výhoda. Dokážou se pro něco zaujmout.“

V hudbě tedy máme asi takovéto rozpětí. Nikdy neděláme na populární muziku. Děláme různě - buďto máme námět a hledáme hudbu, která mu odpovídá nebo máme muziku a hledáme obsah. To je třeba u Martinů, to je velmi silná hudba a člověk jde po tom, co v hudbě je a hudba ho nepustí... Nebo je hudba, která je tvárná jako například M.Monk, kde je jakási vůle pro obsah a význam, který si můžete dosadit.“

• *Jak hledáte náměty?*

„Já ráda dělám kontrastní věci. Aby byl každý rok velký kontrast. To se mi dobře dělá. Loni jsme dělaly Martinů, letos děláme bez hudby, abychom byly svobodné. Děláme na ticho. Nevylučuji, že potom přidáme nějakou minimalistickou hudbu. Máme známého violoncellistu, který se na nás chodí dívat, uvidíme... Ale hudbu přidáme teprve až ty věci budou hotové, aby taneční sdělení bylo prvotní, aby byly tanečnice samy s obsahem, se kterým se musí porvat. Je to protiklad vůči Martinů, kde člověk musí poslouchat a poslouchat.“

Kontrastní výběr nás vede i jiným směrem pohybovým, vyhýbáme se tak tomu, aby člověk nezapadl do nějakého klíše. Je to svým způsobem i zábavné pro lidi, kteří se pohybově dostanou někam „jinam“.

• *Co se týká nejširší inspirace z tanečního světa nebo i z divadla, filmu - můžete uvést nějaké inspirační zdroje, které vás ovlivnily?*

„Hodně čtu. Četba je pro mě velmi důležitá. Přečetla jsem například i celého Thomase Manna. Krásná je anglosaská literatura... Je toho hodně.“

Co mě ovlivnilo z tance je český výrazový tanec - tradice. Měla jsem štěstí, že jsem se na „lidušce“ dostala k Jiřině Mácelové. Ona jezdila na semináře k paní Jeřábkové i Kröschlové... Předávala nabyté poznatky velmi pěkně. Myslím, že takový styl odpovídá i mé povaze - nemyslím si, že ty směry jsou jeden lepší a jiný horší. Zapadly do sebe a mě moc ovlivnily. Vztah k pohybu, který je tvarovaný obsahem. Kde člověk má technickou svobodu, dostane technické vybavení, ale vnímá ho tak, že pohyb vytváří podle obsahu. Neučí se tanec jako formu, jako u baletu, kde je forma a potom se jednotlivé prvky víceméně skládají za sebou. To ve výrazovém tanci neplatí. Protože ráda vnímám současnou umění, ať už výtvarné nebo literaturu, odpovídá tento pohled na tvorbu mě filosofii.

Zaujala mě paní Blažicková. V 80. letech jsem jí viděla vyučovat na seminářích, párkrát jsem za ní zajela do Prahy, abych viděla, jak učí děti... To bylo pro mě hodně důležité - svoboda dětí. Člověk se snaží u techniky přijít na podstatu pohybu a být svobodný, když ho použije. Nemarkýrovat něco po předvídajícím, jde o to vědět „do hloubky“, jak se pohyb udělá, aby se pak mohl různě použít. To mě ovlivnilo velmi. Neznamená to ale, že bych chtěla kopírovat, co dělá Duncan Centre, kam jsem jezdila. Člověk si musí najít svoji cestu.“

• *Co vztah Brno - Praha. Je pro vás pragocentrismus námětem k hovoru?*

„Praha je svým způsobem uzavřený svět a vždycky asi bude. To je velký svět. Točí se tam velké peníze, velká prestiž, velké možnosti, takže pochopitelně, že je Praha určitým způsobem uzavřená do sebe. Otevřenost? Záleží na tom, koho si vyberete. My jsme měly na koncert pozvanou paní Látlou se souborem z Černošic a soubor Bosí a byli báječní. Nebyl problém v komunikaci.“

• *Řekněte mi něco o naší taneční kritice. Je tady v Brně kritika?*
„Tady není žádná taneční kritika, nikdo tanec nemapuje.“

• *A co celostátně?*

„Ona je spousta věcí dána tím, že je taneční umění u nás velmi rozdělené. Prostředí je krajně netolerantní. Nejsme zvyklí věčně psát, věčně uvažovat. Když někdo dělá něco, co se mi nelíbí, tak je hloupý a tím to uzavřeme. Kritika je někdy otázkou dojmů, pocitů a nálad nežli skutečného rozboru. Problém tance v širším smyslu je to, že se spousta lidí nedívá na tanec jako na kumšt, ale jako na lepší cirkus. Důležité pro některé je udělat čtyři otáčky, zvednout vysoko nohu, nikoliv sdělení. V Brně jsou lidi, kteří zajdou na dobrý film, avantgardní představení, přečtou si chytro knihu, navštíví dobrou výstavu, ale nepůjdou za žádnou cenu na balet. To pro ně není umění, to je konzerva. Není to sdělení a když, tak to není sdělení současné.“

• *Čím to je, že baletáci nepřijímají naplno modernu, modernisti koukají skrz prsty na balet... atd. A to ještě jednotlivé oblasti mají i mezi sebou selekce podle specifiky toho kterého zaměření.*

„Částečně to bude tímto - někdo vidí tanec jako technickou perfekci a jiný jako sdělení a pak se samozřejmě nedomluví. Každému jde o něco jiného. Možná to má ale daleko hlubší kořeny sahající dovnitř komunistického režimu - kdo nejde s námi, jde proti nám. Nejsme zvyklí diskutovat, připustit, že někdo jiný má jiný názor. Každý má své diváky, když něčí představení někomu jinému potěší, není co řešit. Proč nějaké spory.“

• *Děkuji za rozhovor.*

Lenka Švandová

Foto: BoD

Helena Machová na domácí půdě

Do Pardubic jezdíme s naší malou redakční výpravou často a proto není divu, že jsme se setkali také s Helenou Machovou, o které jsme v minulém čísle psali v souvislosti s novou premiérou jejího Tanečního divadla:

• *Co byste o sobě řekla, pokud byste se chtěla sama představit?*

Helena Machová: „Začneme s mojí pracovní filosofií: Výsledek by měl být „o něčem“. Ať už během krátké plochy nebo během delšího projektu se snažím divákovi vnutit jakýsi pohled na svět, o kterém by potom přemýšlel. Filosofie mojí práce není používání pohybů a „gumové“ techniky dětí (každé dítě je z gumy a až postupem let ztrácí pružnost) k tomu, aby se ukázaly divákům všelijaká kouzla s tělem...

Pro mě je dominantní, aby tělo bylo plastickou hmotou v sounáležitosti srdce i hlavy k vyslovení názoru, pohledu v ději. To je zároveň to nejtěžší.

Snažím se pracovat s tělem a hlavně s myšlenkami a pocity tak, abych něco řekla a něco vyjádřila. Nedělám tanečky „o ničem“, pokud není záměrem vytvořit přímo takový tanec.

Mým záměrem je dotáhnout jakékoliv choreografickou práci, aby byla o něčem.“

• *Co považujete za vaši největší výhru a největší prohru?*

„Svoji taneční školu ve Východočeském divadle Pardubice jsem založila před osmi lety. Do té doby jsem měla soubor Studio Jazz Dance, který se po čtyři roky umísťoval na mistrovstvích v Ústí nad Labem na předních místech. To byla ale jiná práce, soubor se věnoval parketovému předtančení a realizoval jednou za čtvrt roku svůj celovečerní taneční projekt. Byla to šťastná léta, pro mě absolutní rozkvet a na to období ráda vzpomínám, protože to byla taneční generace, která uměla dřít na doraz, neptala se po penězích, nekoukala na hodinky, kdy končí trénink. Podle toho vypadaly výsledky. Práce šla raketově nahoru. To byly moje šťastné léta.

Potom jsem odletěla díky osobnímu pozvání do školy Marty Graham studovat její techniku. Když jsem se vrátila, po dvaceti dnech jsem otevřela ve Východočeském divadle svoji taneční školu. Protože to bylo něco úplně nového, přišla obrovská masa lidí. Mělo to určitý lesk, který se ale poma-

ličku začal ztrácet v propocených tričkách. Práce, práce. Když řeknete, pojďme se lidi mít dobře, všichni se přihlásí - když ale řeknete pojďme pracovat, pojďme se zapotit, už se ruce nahoru nehrnou.

Takže - výhrou bylo deset let se studiem Jazz Dance, za absolutní výhru považuji pozvání do školy Marty Graham, kde jsem byla v roce 1990/91. Za čest si považuji, že jsem tenkrát po návratu našla v Pardubicích v panu řediteli Bartoníkovi okamžitou záštitu s možností otevřít v divadle školu. On sice nevěděl, co nakupuje, ale důvěřoval mi.

Vážím si jedné tanečnice z těch původních 640 - Martiny Pískaté, která pochopila smysl a filosofii mojí práce.

Prohra? Prohra je každá ztráta človíčka, kterého vypipláte, vevnitř mu plánujete budoucnost a on náhle ze dne na den odchází. To je moje prohra a bolest, se kterou se trápím. To jsou moje prohry.“

• *Uživíte se tancem?*

„Po osmi letech dnes stojím před velkým rozhodnutím, jestli to dělat dál nebo nedělat. To není otázka pracovního nasazení, to je otázka ekonomická, s tou stojí a padá bytí a nebytí školy. A opravdu dnešní doba je složitá pro normálního pěstáka, který má uživit rodinu a vychovávat děti. Dnes po osmi letech stojím před otázkou co dál. Taky jsem při každodenním položení této otázky dost zestárla, protože mě to bolí. Ale realita je taková, že nevím, jestli budu pokračovat takto dál, protože od letošního roku mě to neživí. Všechno dotuji nebo musím shánět, abych zajistila základní věci. I tohle jsou velké prohry. Je škoda, že něco uvádá, vy to vidíte a chcete, aby to tak nebylo, ale nemůžete tomu zabránit. Zatím jsem ale nezačala uvažovat o úplném odchodu, protože dělám tuto práci třicet let a trhejte pouta... To nejde. Moc mě bolí, když něco odchází a bolí mě, že poslední čas toho odchází víc a víc. Je to dané dobou a situací, ve které se nacházíme.“

• *A co škola Marty Graham? Tam asi moc lidí od nás nestudovalo...*

„Jsou dvě školy - jedna je v New Yorku, druhá je v Torontu. Já jsem byla v Torontu. Byla jsem i v New Yorku, ale studijně v Torontu. Škola je ve viktoriánském kostele, stopadesát let starém, se čtyřmi přepychovými studii vevnitř. Je to něco, o něčem se nám ani nezdá. Jeden sál má sklopnou stěnu, takže se z něj stává divadlo. Člověk kouká ven obrovskými prosklenými gotickými okny, má to styl. Škola je vybavená vším - od nejnovější audiovizuální techniky až po saunu, krejčovnu... Z Evropy jsem byla pozvaná tenkrát já a jedna Němka.“

• *Jak se o vás dozvěděli?*

„Byla jsem tam díky pozvání na turistické návštěvě asi pět let předtím, než jsem tam přiletěla studovat. A abych jako tanečnice nezakrněla, tak mě moji hostitelé zařídili každý den trénink v jednom divadelním studiu, vždycky mě tam přivezli, já celé odpoledne trénovala a nasávala atmosféru. Všimli si mě tam a po měsíci, když končila moje návštěva, za mnou přišli nějakí lidé a chtěli po mě moji práci na videokazetě. Po návratu domů jsem jim poslala videokazety a do půl roku mi přišly pozvánky do více škol. Do „jazzových“ škol a do školy Marty Graham. Takže si moje nahrávky nejenom prohlédli, ale ještě je rozeslali dál. Napsali mi, že jsem zajímavá osobnost a že bude pro ně ctí mě přivítat u nich na studiích. Byl to pro mě životní úspěch.

Byla to ohromná šance „být u toho“.“

• *Je něco, co vás dnes inspiruje?*

„Kdybych u někoho chtěla dneska studovat, tak by to byl pan Kylián v Holandsku a u nás pan Šmok. Potom máme řadu osobností, které vám vždycky mají co dát. Vážím si nesmírně Jirky Lössla, který je nejenom vynikající tanečník, organizátor, ale i báječný člověk. Vážím si pana Buriana přes společenský tanec v Brně, vzpomínám na paní Calábkovou...“

• *Co vás inspiruje a co sledujete z tance kolem vás?*

„Velice zajímavý a rok od rok přínosnější je Mezinárodní týden tance v Praze. Ne na všechny představení se mohu dostat, i když bych chtěla vidět všechno. Miluji věci pana Šmoka. Je to člověk, který si našel svůj image, svůj styl a svoji ryzi cestu. Líbí se mi moc jeho práce. Také nesmím zapomenout na pana Letenaje. Je ale řada představení, na které se člověk nedostane, ať už z časových nebo finančních důvodů. Nemyslím, že naše republika v tanci nějak kulhá - velmi se vše zvedá. Nabídka je čím dál pestřejší a lze vidět hezké věci. Jenom mít čas a stíhat to.“

Děkuji za rozhovor.

-mn-

Helena Machová

Foto: BoD

Tereza Podařilová - sólistka baletu Národního divadla

• *Jak jste se dostala k tanci?*

Tereza Podařilová: „Začínala jsem akrobacií, ale brzy jsem se dostala do přípravy baletu Národního divadla. Tamní prostředí na mě velmi zapůsobilo, takže už od malička jsem chtěla být baletkou.“

• *Kdo vás tam zavedl?*

„Moje maminka chodila v dětství do baletu. Jednou jsem našla fotografii, na níž byla jako malá holčička na špičkách a v roztomilé baletní suknici. Prohlásila jsem tehdy, že chci být také baletkou.“

• *Bavilo vás to v přípravce?*

„Strašně moc. Měli jsme bezvadnou profesorku paní Dášu Špryslovou, která tam učí dodnes, občas se tam na ty malé holčičky chodím koukat. Dělalí jsme tehdy spoustu krásných tanečků, hodně rytmických věcí. Také jsem měla možnost už od mala pohybovat se na scéně Národního divadla a kouzlo té atmosféry na mě velmi působilo. Sice ze začátku nešlo o nějaké velké tancování, byly to jen krůčky a poskoky, poprvé jsem stála na jevišti ND v první nebo druhé třídě, ale od malička jsem divadlem žila.“

• *Uvědomovala jste si, o jak výjimečnou příležitost se jedná?*

„Určitě. Když jsem poprvé stála na jevišti, měla jsem vyvalené oči, všude byly krásné kostýmy, plno světla... Úplně poprvé to byla vlastně opera, Liška Bystrouška, dělala jsem malého jezečka, který vůbec netančil, jen hrabal pacičkami. Byla jsem úplně ohromená, že všichni lidé v hledišti sledují jen nás. Do přípravy jsem chodila se svým bratrem, který je také nyní v souboru Národního divadla a tančíme spolu hlavní pár v baletním představení Mauglí. Do divadla se dostala už jako čtyřletá i moje malá sestřička a tančila hlavní dětské role, ke kterým jsem se já v tom věku vůbec nedostala. Vždycky jsem jí to strašně záviděla a chtěla jsem být jako ona. Nakonec ovšem s tancem skončila, dělá teď úplně něco jiného a já po ní vlastně přebrala ty hlavní, ale už dospělé role.“

• *Chodila jste na konzervatoř...*

„Ano, tam jsem skončila v roce 1990 a nastoupila do Národního divadla, kde přišla první příležitost, první šance. Byl to zázrak, kdy jsem se během chvilky musela naučit roli Modrého ptáka ve Spící krasavici. V roce 90 jsem získala také první cenu v celostátní baletní soutěži. Následovalo mnoho hezkých rolí, přišla cena Phillip Morris v 93 a vloni cena Thálie za Carmen.“

• *V Národním divadle se střídají superklasické tituly s tituly vyžadujícími moderní techniky. Jak se s tím vyrovnáváte?*

„Byla jsem odchovaná hlavně na klasice, takže s moderním tancem jsem se setkala v podstatě až v Národním divadle. Každý má svůj styl, svůj vnitřní náboj, ale ať už se jedná o klasiku, modernu nebo Duncan techniku, vždy by to mělo vycházet z dvou předpokladů - divák by měl pochopit, o čem tančíme a pohyb by měl být přirozený. Aby nikdo neměl dojem, že se tanečník na jevišti do nějakého pohybu škrtí, že mu to dělá nějaký problém.“

• *Která role vám osobně nesešla? S kterou jste se musela delší dobu sžívat?*

„To nevím, ale vždy jsem se snažila, abych v každé roli vycházela sama ze sebe a byla přirozená, ať tančím jako Carmen, tak i třeba Julie nebo „labuť“.“

• *Který z choreografů, s kterými jste se v Národním divadle setkala, vám nejvíce dal?*

„Nejvíce jsem asi pracovala s Liborem Vaculíkem, nemůžu zapomenout na Borise Brekvadzeho, který mě připravoval na první hlavní roli. Hrozně krásné bylo tančit v choreografiích Jiřího Kyliána.“

• *Přemýšlíte o odchodu do jiného angažmá?*

„Už od malička jsem se chodila dívat na naše baletní hvězdy, třeba na Vlastimila Harapese - teď je můj šéf a tančím v „NAŠEM“ překrásném Národním divadle. Pro mě je důležitá hlavně práce a zatím jsem měla v Národním divadle spoustu hezkých rolí, takže nebyl důvod odcházet. V momentě, kdy bych zde nebyla spokojena, pak bych asi hledala něco jiného.“

• *Půjdou vaše děti ve vašich stopách?*

„Nechám to na nich. Tanec je dřina, kariéra krátká, takže je nutné dělat ho s láskou.“

• *Neláká vás choreografie?*

„S akademickým malířem Janem Kunovským máme společné projekty - on dělá skleněné vitráže, které se prosvětlují různými světly, a já to doplňuji tancem, který je jeho díly inspirován. Choreografii si tvořím sama.“

Děkuji za rozhovor.

Libor Tampier

Tereza Podařilová a Alexandr Katsapov v baletu Národního divadla LABUTÍ JEZERO

Foto: Petr Šimr

Tanambourée Varnsdorf - rozhovory

V březnu jsme navštívili nový taneční festival Tanambourée ve Varnsdorfu. Protože svým rozsahem nebyl z nejmenších - viz seznam účastníků v minulém čísle, rozhodli jsme ještě v tomto čísle dát prostor některým protagonistům této výjimečné akce, jejíž iniciátorkou byla Pavlína Šafusová, která na ZUŠ Varnsdorf začala vyučovat tento školní rok. (Předtím působila ve Střibře). První ze zpovídaných je ředitelka ZUŠ Varnsdorf Jarmila Šenová.

• Taneční obor je ve Varnsdorfu novinkou?

Jarmila Šenová: „Dá se to tak v podstatě říci. Ve své nové podobě existuje od září. My jsme tu sice taneční obor měli, ale neměli jsme profesionálního tanečníka, vlastně se zde nejprve vyučovaly společenské párové tance, později disko.

Věděla jsem, že taneční obor není u nás v pořádku. Proto jsem hledala tanečníka nebo tanečnici a nedoufala jsem, že se mi to podaří. To, že je zde Pavlína Šafusová, je vyložené šťastné náhoda. Jednoho večera jsem listovala Učitelstvími novinami a padl mi do oka inzerát: Učitelka tance hledá místo s bytem... Vytočila jsem telefonní číslo a výsledek vidíte.“

• Nelekla jste se, když krátce po svém nástupu přišla za vámi Pavlína Šafusová s plánem na zorganizování velkého tanečního festivalu?

„Vlastně jsem neměla ani čas na to, abych se lekla (smích). Když jsem viděla, s jakým nadšením do toho jde, podporovala jsem ji. Její nadšení určitě strhlo i lidi ve škole. A viděla jsem, jak obětaví jsou tanečníci pro svoji věc. Doufali jsme, že se nám podaří sehnat nějaký grant, abychom finančně účastníkům ulehčili. Nepodařilo se to, takže účastníci festivalu si hradí cestovné, ubytování i stravu - přesto jsou zde v hojném počtu.“

• Pomáhá město?

„Máme velkou výhodu, že ředitel divadla je zároveň předsedou sdružení rodičů - občanského sdružení Etuda prima. Navíc jsme spolu i v kulturní komisi Městské rady. Jedinou dotaci, kterou na tuto akci máme, jsme dostali od města díky kulturní komisi. Pro zajímavost - loni se některé akce naplánované kulturní komisí neuskutečnily a zbyly nějaké peníze. Dostal je „tanec“ - díky kulturní komisi se koupil baletizol do divadla.“

Děkuji za rozhovor.

Další ze zpovídaných byla Mgr. Radka Rumlerová ze ZUŠ Blansko. Pro mě zajímavá tím, že zde jako jediná na festivalu prezentovala se svými začátky „klasiku“.

• Jak jste se o festivalu dozvěděla?

Mgr. Radka Rumlerová: „Přímo od Pavlíny Šafusové. Známe se, studovaly jsme spolu v Praze na HAMU - tehdy to byl pětisemestrální kurs.“

Ředitelka ZUŠ Varnsdorf Jarmila Šenová

Foto: BoD

• Vy jste tady prezentovala klasiku, byla to vlastně výjimka. Není vám líto, že tady nebylo klasiky víc?

„To mi líto je, protože chybí možnost srovnání. Zdá se, že klasika je jakoby na pokraji zájmu, což je škoda. Myslím, že se dá i na ZUŠ na určité úrovni klasika učit a naučit, pokud o ní mají děti zájem. Chce to ovšem víc hodin tréninku. S mými žáky se někdy sejdem i v sobotu nebo v neděli.“

• Je něco co vás v poslední době zaujalo na našich baletních scénách?

„Marie Stuartovna Libora Vaculíka v Brně. To je velmi dobré představení.“

• A co vás zaujalo zde na Tanambourée?

„Místo v provedení souboru Akordy ZUŠ Červený Kostelec. To bylo zpracované do detailu.“

Děkuji za rozhovor.

Milým překvapením byla pro mne účast básníka, vedoucího odboru školství a kultury MěÚ Varnsdorf Milana Hrabala, v lektorském sboru. Tleskám organizátorům, protože přehlídky potřebují „normálního“ samozřejmě kulturně osvěceného pozorovatele s nejširším záběrem. Jistě mi dáte za pravdu, že se může vyskytnout technicky dokonalý tanec, ale diváčky zcela „suchý“, nudný. A musí to být právě takový divák jako Milan Hrabal (a jemu podobní), který vykřikne: „Král je nahý!“

• Jaký je váš k tanci v nejširším kontextu?

Milan Hrabal: „Můj vztah k tanci je velmi osobitý - neprošel jsem ani základními tanečními kursy, neb jsem se jim vyhnul. Nicméně vnímám tanec podobně nebo shodně s panem Jiřím Lösslem, s kterým jsme si dnes o tanci povídali.

Tanec jako mezilidský kontakt. Možná to řeknu syrově, ale především vnímám tanec jako kontakt mezi mužem a ženou. U scénického tance je další rovina a vrstva mimo tento kontakt - a to je příběh. Prolínají zde vztahy mezi jednotlivými druhy „kumštu“ - hudba, pohyb, vizuální vjem, slovo. Dnes jsem si to na přehlídce uvědomil naplno.“

• Co vás jako básníka vede k tomu, že tvoříte?

„Jde o vnitřní pocit, že musím. Těžko se vyjadřovat k tomu, co je inspirací. Je to vlastně všechno kolem nás. Můj největší zdroj inspirace je mezilidský kontakt, vztah. Svěho času na vojně, když jsem byl označen jako literát, mi politruk tenkrát řekl: Hrabale, Hrabale, zase přišel o těch ženských. Napiš něco pořádného - o armádě nebo o RVHP! (RVHP = Rada vzájemné hospodářské pomoci bývalého socialistického bloku).

Nicméně, když člověk hledá obohacení tématických okruhů - svého času mě velmi zaujal rozpor mezi tím, co se říká dětem ve škole a co je realita v životě. Samozřejmě myslím před rokem 1989. Povypůjčoval jsem si knížky ze základní školy, vyčetl jsem osnovy předmětů. Udělal jsem potom sbírku na téma škola a předměty. Jedna báseň byla třeba „Matematika“ a druhá vždy „Pohled z okna“. První báseň byla teze vycházející z osnov a z toho paradoxu, co politická nebo ideologická teze dělala z toho předmětu - a bylo jedno, který to byl, žádný se neubrnil a potom následovala antiteze: Co to s člověkem udělá, když vyjde ven ze školy.“

Děkuji za rozhovor.

-mn-

Pro diplomy si na závěr přišli zástupci všech souborů

Foto: BoD

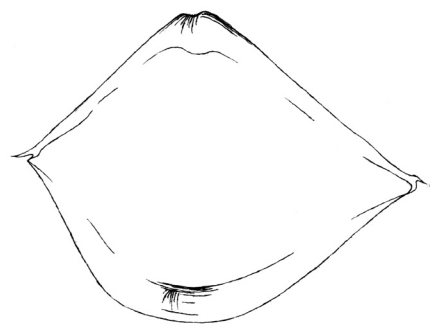
Víte o tom?

Bylo:

- Nový pořad taneční skupiny **Flek** se uskutečnil 18. dubna 1999 v chrudimském divadle. V první části se představily děti z tanečních kroužků skupiny Flek, v druhé části diváci shlédli profilový pořad skupiny Flek.
- Posluchačka posledního ročníku **Taneční konzervatoře Praha Hana Turečková** získala na 3. ŌTR Contest 99 ve Vídni 1. cenu. 3. cenu získal posluchač 7. ročníku Pavel Enekeš. Jiří Pokorný, rovněž ze sedmého ročníku, postoupil do finále soutěže. Soutěž se konala ve dnech 29.3. - 1.4. 1999.
- V druhé třetině dubna proběhla na pūdě Duncan Centre Praha série tří představení s názvem „**K bydlení nevhodné**“ v choreografii Jana Beneše a Maggie Swallow. Tančili a hráli: Maggie Swallow, Heather Mc Gadie, Veronika Šváblová, Bára Látalová, Pavel Hanzel, Honza Malík, Ing. Vladek Brabenec, Tiago Gambogi, Radomír Klofáč.
- Nezávislé sdružení profesionálních tanečníků **Post Festum** uvedlo 26. dubna 1999 reprízu představení Schizma, složené z původních choreografií **Aleny Peškové** v divadle Čas v Plzni.
- Soubor **Hradištan** uvedl pořad „O člověku a jeho moudrosti, hlouposti, marnivosti, lásce, nenávisti a také naději“ v pátek 30. dubna 1999 v sále Klubu kultury v Uherském Hradišti.

Bude:

- 1. května 1999 vystoupí v pražském Divadle Komédie **Monika Rebcová Dance** a její hosté.
- 2. května 1999 vystoupí v pražském Divadle Komédie soubor **AKCENT dance Lucie Mírkové**.
- 3. května 1999 večer vystoupí v pražském Divadle Komédie **Domino Lenky Ottové**. V rámci představení bude mít pražskou premiéru choreografie Láska, jak se říká.
- 13. května 1999 pořádá **ZUŠ Svitavy 7. Taneční večer**, kde bude možno shlédnout v premiérové podobě 9 nových choreografií **Mgr. Květoslavy Hrušešové** v podání tanečního oboru ZUŠ. Začátky představení v 16³⁰ a 19³⁰ v Bílém domě ve Svitavách. Dodejme, že v předchozích šesti letech shlédli svitavští diváci již 91 původních choreografií z dílny mladé choreografky Mgr. Květoslavy Hrušešové. Bílý dům ve Svitavách (kde se mimo jiné konaly i celostátní soutěže TO ZUŠ) byl v minulých letech vždy vyprodán a tato vystoupení se těší velkému zájmu veřejnosti.
- Zveme vás na vystoupení do divadla Rokoko v Praze, kde 23. května od 20⁰⁰ proběhne Taneční večer skupin **Banda Praha, Impuls Praha a MJ Studio Praha**.
- Žáci a žákyně tanečního oddělení **ZUŠ Aš** vás srdečně zvou na své v tomto školním roce již druhé celovečerní představení „Baletní večer Antonína Dvořáka“. Představení se uskuteční v pondělí 24. května od 17⁰⁰ v prostorách Ašského kulturního střediska, Karlova 700. V představení uvidíte všechny žáky tanečního oddělení, předškolními děťáčky počínaje a studentkami druhého stupně konče. Připraveny jsou choreografie výhradně na hudbu A.Dvořáka: Polednice, Cavatina, Humoreska, některé ze Slovenských tanců ad.
- Týž den (24.5.), na téměř místě, ale ráno v 10⁰⁰ proběhne program „Povídání o baletu“, který je určen školkám a dětem z prvních a druhých tříd ZŠ. V něm se představí žáci a žákyně prvního, druhého a třetího ročníku **TO ZUŠ Aš**.
- Letní školu tance „Modern Dance“** pořádá počtvrté taneční a pohybové studio Praha **Jiřího Rebece**. Koná se ve Chvaleticích v termínech 24.7. - 31.7.1999, další běh 31.7. - 7.8. 1999. Náplní je technika klasického tance, technika M.Cunnighama, technika Marty Graham, afrotance, jazzový tanec, scénický tanec. Lektoři: Jiří Rebec - umělecký ředitel a choreograf Soudobého tanečního divadla Praha, Bohunka Jelínková - pedagožka a členka baletu ND, Jaroslav Langmaier - pedagog, absolvent London Contemporary Dance School, Jiří Lössl - pedagog, metodik a choreograf, Josef Kocourek - pedagog, metodik a choreograf. Cena týdenního pobytu: 1200,- Kč, cena za čtrnáct dní: 2200,- Kč. Zájemci o týdenní nebo čtrnáctidenní pobyt se mohou přihlásit na adrese: Jiří Rebec, Zlešická 1809/12, 149 00 Praha 4 - Chodov, tel.: 02-71911465.
- Historický tanec renesanční**: Ve dnech 1.8. - 8.8. 1999 se koná v Berouně kurs historického tance. Informace podá: prof. Zuzana Dostálová, Taneční konzervatoř Praha, Křižovnická 7, Praha 1
- Doporučujeme knihu: **Eva Kröschlová: Jevištní pohyb**. Jedná se o druhé doplněné vydání, AMU Praha 1998. Obsahuje na 100 hesel z oboru tance. Pokud zavítáte do Prahy, knihu můžete zakoupit v prodejně Divadelního ústavu v Celetné ulici - kousek za Prašnou bránou, směrem na Staroměstské náměstí.
- Prázdninové školy tance pořádá v termínech od 11.7. do 13.8. **Taneční škola Victoria**, Skácelova 35, Brno. Podrobné informace dostanete na telefonu 05-45162090. Lekce probíhají v kulturním domu Elektra v **Luhačovicích**. Tanečníky budou jistě zajímat lekce moderního tance (M.Graham, J.Limon) a jazzu, improvizace s Rastislavem Letenajem, Olgou Letenajovou a Janou Kekeňákovou - probíhají v termínech od 11.7. - 16.7. a 18.7. - 23.7.
- Letní škola tance: pořádá **Taneční škola Starlet**, Lipská 3, 616 00 Brno, tel./fax.: 05-41122154. V nabídce jistě zaujme např. Free Dance s Leonou Qašou Kvasnicovou v 1. běhu nebo v 5. běhu Jazz Dance s Rastislavem Letenajem a J.Kekeňákovou.
- V. Mezinárodní festival „Divadlo evropských regionů“ 21. - 30. května 1999 v Hradci Králové nabídne i některá taneční představení: 24.5. vystoupí v Klicperově divadle od 20⁰⁰ **Pražský komorní balet**, ve studiu Beseda vystoupí 30.5. od 18⁰⁰ **Taneční divadlo Helsinky (Finsko)** s představením Dust To Dust v režii Sari Lievonena.
- Na Letní dny tance v Ústí nad Orlicí (3. - 10.7.1999) dorazila z Prahy faxem přihláška s nečitelným jménem. Protože se navíc „fax někdy v drátech pokroutí“ a z mašiny vylezou nečitelné brouci, věnujte vyplnění adresy maximální pozornost. Pište nejlépe velkými tiskacími písmeny. Čitelnou přihlášku jistě potěšíte i organizátory jiných letních dílen.

Kresba: Jan Steklík

- Taneční společnost ARTYCI (Slovensko)** a Asociácia súčasného tanca uvádí: K sebe: **Zuzana Bacová** - tanec, Martin Moravčík - vizuální koncepce, John Suttill - hudba. Premiéra 2.5.1999 19⁰⁰ hod. Divadlo Aréna Bratislava, Slovensko. Repríza 10. květen 1999 20⁰⁰ Divadlo Aréna (festival Bratislava v pohybe).
- Baletní koncert **Soukromé taneční konzervatoře, s.r.o., Praha** se uskuteční v Divadle Na Vinohradech 23.5. v 16⁰⁰.
- Bratislavské divadlo tanca** vyhlásilo konkurs na sezónu 1999 - 2000, který proběhne 9. května. Choreografem chystané premiéry bude Daniel Ezralow z Los Angeles.
- Nezapomeňte na připravovaný festival **Tanec Praha**. Začne 21. června a skončí 4. července 1999.
- Vynikající americký taneční soubor pietně uchováající choreografie zakladatelky a průkopnice moderního tance, **Marty Grahamové**, se na svém evropském turné zastaví i v České republice. V Brně soubor vystoupí 25.6.1999 v 19³⁰ v Janáčkově divadle. Program zachycuje nejslavnější období tvorby své zakladatelky: APPALACHIAN SPRING, SATYRIC FESTIVAL SONG, DEEP SONG, ER-RAND INTO THE MAZE a SKETCHES FROM CHRONICLE.

TANEČNÍ ROZHLEDY®

V příštím čísle přineseme

- Reportáž z Entrée k Tanci v Hradci Králové
- 22. premiéra Evy Veverkové a C-Dance
- Otevřeno po čtvrté - Kolín
- Judy Steadmen, první zahraniční tanečnice v angažmá PKB
- Navštívíme koncert Akcent dance Praha Lucie Mírkové
- atd.

Amatérské umění z pohledu finančního zabezpečení

Nerad bych, aby si čtenáři mysleli, že opěvuji dobu, kdy kulturu a celé dění kolem ní ovládali soudruzi s hvězdou na klopě. Byla to doba plná zákazů, podezírání a špiclování, aby se do kultury náhodou nepropašovala ideologie kultury západního světa. Když se dařilo vše, co zavánělo západem šikovně ututlat, či zamaskovat, bylo vše v pořádku a takový soubor měl zajištěné zázemí. Tím mám na mysli krytí jeho chodu zřizovatelem. Bylo hodně možností, neboť systém státem dotované ZUČ (zájmové umělecké činnosti) byl velmi výhodný. KD bylo jako hub po dešti, závodních klubů jakbysmet. Tyto organizace měly k dispozici sály, zkušebny atd. Nemá cenu to vyjmenovávat, určitě si to všichni pamatujeme.

Proč o tom píšu? Zlomem v r. 1989, přechodem na demokracii a omezením či vlastně zrušením státních dotací, došlo k masovému rušení závodních klubů a KD i KKS. Pro amatéry z toho vyplynula ztráta sálů, ale hlavně existenčního zajištění. Ze souborů ZUČ začaly vznikat různá sdružení, spolky aj. To sice umožňovalo činnost dále provozovat, ale již bez peněz! Vymyšlená podpora pomocí grantů situaci neřeší. Je to pouze záplata na určitou akci, ale neřeší situaci týkající se normálního chodu souborů. Taneční soubory jsou na tom dá se říci nejhuře, protože pro svoji přípravu potřebují sály, tělocvičny, prostě větší prostory. Změna klimatu a možnost podnikání však přinesla nejen zrušení celé řady KD, ale i těch potřebných sálů. Ty se proměnily na sklady, prodejny, restaurace, herny atd. Zůstaly jediné tělocvičny ve školách.

Dnes se musí všude a za vše platit. Tedy i za možnost zkoušek, tolik potřebných k vlastnímu chodu tanečních souborů. Kde na to vzít? Je to jednoduché, najít si sponzora! A jsme u problému č.1. Pokud naši poslanci neodhlasují zákon o odpisu z daní pro podnikatele, kteří budou podporovat umění a sport, tak nám nikdy žádní sponzoři nevykvetou. Jistě jsou výjimky, ale ty situaci nevyřeší. Když nemáte rodinného příslušníka v nějaké bohaté finanční instituci, nemáte šanci uspět. Navíc umožněním soukromě podnikat a vydělávat, nám vyrostla nová kasta lidí. Já je nazývám snobskou bandou křupanů! Ti, co zakusili požádat o finanční příspěvek na kulturu, či kulturní akci někoho z této branže, mi dají za pravdu, že titulem křupan jsem je vůbec neurazil!! Způsob, jak dokázat jednat s člověkem, prosebníkem, by stál za extra povídání.

Jak z toho ven? Nevím. Já osobně to dělám tak, že se samofinancujeme. Je to nepopulární, ale jediná možnost, jak se věnovat svému milovanému koníčku, než se ponížovat a stát se žebrákem u bohatých a bohužel i hloupých zbohatlíků. Pokud nemůžete nabídnout jako protihodnotu alespoň šot v televizi, či zprávu na titulní straně nějakého plátku, tak jste rázem pro ně šunt a ne partneři. Při výkladu, o co se jedná a na co by jejich případná podpora byla určena, mám pocit, že mluvím na Marfany, kteří naprosto nechápou, co ten ubožák z rodu lidí po nich chce? Je mi smutno z toho, jak najednou vyplavalo na povrch, že vlastně vůbec nejsme kulturní národ, ale pouze zdegenerovaní a nafoukaní tupci, kteří se domnívají, že když jim kapsy chraští penězi, že jsou páni. Já tvrdím, že jen KMÁNI!!

Bůh opatruj kulturu v tomto národě. Dnes vše spěje pouze ke komerci, na které se dá něco trhnout. Proto ta záplava muzikálů a nejrůznějších slepenců, nad jejichž úroveň by i slepý někdy zvracel. Bohužel český člověk tolik let od „západní kultury“ systematicky izolován je tolik lačný západního boomu, že není schopen rozlišit kvalitu od sračky. A tak naši čeští snobové a snobíčkové se hrnou na to i ono a kšefty s „uměním“ se jenom hýbou. Agentury vydělávají, obyčejný člověk začíná být světový a taky pěkně blbý. Stačí se podívat na nabídku kin nebo televize Nova. Tu televizi mohu však alespoň, když se mi to nelíbí, vypnout, ale co s muzikálem? Navíc výše vstupného není zárukou kvality. Spíše bych řekl, že čím je co dražší, tím o větší škvár se jedná.

Nejsmutnější na tom je, že okleštěním amatérského hnutí se pomaloučku ale jistě zbavujeme uměleckého podhoubí, z kterého mohou vyrůst i kvalitní umělci. Jsme prostě národ, který rychle mění vše za užitek, aniž by popřemýšlel, co to vlastně přinese. Když se k tomu přidají i stranické zájmy různých stran, boj o koryta, tak kultura je vlastně naprosto nedůležitá. Natož nějaká její podpora. Chápu to. Budeme mít všichni auta, vily s bazény, na dovolenou budeme jezdit do Karibiku, ale že budeme pouze konzumenti života a k tomu blbí, to je fuk! Tak vzhůru do nového tisíciletí!

Jiří Rebec

Marika Blahoutová - choreografka

Marika Blahoutová je vynikající tanečnice. Při loňské choreografické soutěži v Olomouci se ukázalo, že je i nadějnou choreografkou. Premiéra autorského večera jejich prací „Po oříšku“, která se uskutečnila 18.4. v Městském divadle v Jablonci nad Nisou, to potvrdila.

Představila zde choreografie starší i zcela nové. „Druhé oko jsem vytvořila pro vernisáže fotografa Romana Sejkoty, ale v divadle bylo uvedeno poprvé,“ vysvětluje Marika Blahoutová. Představu o její inspiraci si mohli návštěvníci udělat sami, neboť Sejkotovy fotografie zachycující průběh nácívků choreografií, tréninků i záběry z generálek na jevišti byly vystaveny ve foyer divadla.

Diváci měli možnost zhlédnout i choreografii Toman a lesní panna na hudbu Zdeňka Fibicha, která zvítězila v již zmíněné Olomouci. Naopak premiérou byla choreografie s názvem Cesta, která jak později Marika prozradila, byla zčásti improvizací Jiřího Vrátila, jejího kolegy z PKB. „Je to tanec o objevování sama sebe. Samozřejmě, že velká část byla nachoreografována předem, ale jak to konkrétně dopadne jsem nevěděla,“ tvrdí Marika. Vrcholem večera podle mého byla kratičká choreografie Tak dost! rovněž uvedená v Olomouci. Taková koncentrace humoru se příliš často v tanečních představeních nevidí. „Podle mně je humoru v tanci čím dál tím méně, proto se snažím ho dělat a zatím to funguje. Velice mě potěšila reakce dětí, které byly velice spontánní,“ říká mladá choreografka. V jejích tancích byl zřetelně znatelný Šmokův vliv, humor byl jedním z jeho typických znaků.

Úsměvný a zároveň dojemný byl závěr, kdy na jeviště přišel Pavel Šmok a společně s Marikou si zapěl několik písní při cimbálu. Bylo to poděkování učitelů i rozloučení, Marika bude totiž od září tančit v Augsburgu u Jochena Heckmanna. Pavlu Šmokovi je velmi vděčná. „Učitelů jako on je málo. Takových, kteří předávají zkušenosti a zároveň poskytují žákům prostor,“ definuje Šmokovo mistrovství. „Mám pocit, že současnému PKB chybí osobnost typu Pavla Šmoka,“ nastiňuje jeden z důvodů svého odchodu do zahraničí.

Tím nejdůležitějším ovšem podle ní je, že pozná nový soubor, novou atmosféru. Každý tanečník bude z jiné země, myslím, že to bude velmi inspirativní. Pobyt v cizině by mi měl pomoci získat větší nadhled,“ věří Marika Blahoutová. Přestože smlouvu má jako tanečnice, není vyloučeno, že v Augsburgu dojde i k realizaci některé z jejích choreografií. „Především bych si ale měla rozšířit svůj choreografický rejstřík,“ dodává.

A co na to Pavel Šmok: „Je to krásný pocit, když vám za zadkem vyroste takhle šikovná holka!“

Zbývá ještě dodat, že v představení účinkovali tanečníci z Pražského komorního baletu a Prozaického baletního divadla.

Libor Tampier

Minirozhovor - Jan Kaleja

Jan Kaleja mě zaujal při premiéře Tanečního triptychu 6.2.1999 ve VČD Pardubice okamžitě - všimnete si hned, že má za sebou kvalitní taneční průpravu. Tak jsem v rámci toho, že jsem si chtěl zmapovat, odkud se rekrutují zdejší tanečníci, hned po představení za ním spěchal se svým diktafonem:

• *Kde jste začínal?*

Jan Kaleja: „V Pardubicích v LŠU, nedávno měla škola výročí. K tanci mě přivedla paní Malátová. Zprvu jsem nechtěl naplno tancovat, chtěl jsem být doktorem, ale nakonec jsem šel dělat talentovky na pražskou Taneční konzervatoř a vzali mě. Po pražské konzervatoři jsem šel na vojnu do Armádního uměleckého souboru - tam jsem potkal pana Vjačeslava Ivanova, zdejšího pedagoga souboru. Ten nás tehdy také vedl na trénincích. Potom jsem jezdil s velkými projekty Nabucco a Aida po Německu a Francii a začal jsem hledat další kontakty.“

• *Jak na vás zapůsobil venkovní svět?*

„Člověk venku zjistí, že taneční svět je u nás malinko zakonzervovaný, že jsme až příliš přesvědčení o tom, že je to u nás v pořádku. Teprve po pádu železné opony jsme začali vnímat, že existuje taky jiný taneční svět, ne jenom striktně ruská klasika. I když - je to skvělé tancování, oni jsou, co se týká klasiky, pořád nejlepší na světě. Ale bohuďák člověk má dnes možnost vyjet za tancem a zjistit, že není jen klasická tradice a že se tělo může ukázat, předvést v úplně jiném směru.“

• *Jak jste se dostal do Pardubic?*

„Já jsem dělal muzikály - Hallo Dolly, My Fair Lady pod vedením režiséra Novotného, naposledy Jesus Christ Superstar. A teď kvůli natáčení nějakých hudebních snímků, protože je zde dobré studio, jsem přesunul svoje působení do Pardubic. A v momentě, kdy jsem se vrátil, jsem potkal pana ředitele Skálu a ten mi nabídl možnost zde působit, zprvu jako externista. Začínal jsem v Louskáčkově. A před měsícem jsem podepsal trvalou smlouvu. Doufám, že to vyjde, celkový záměr našeho ředitele je velkolepý.“

Věřím, že spousta diváků ocení, že se tady objeví taneční scéna.“

Děkuji za rozhovor.

-mn-

Jan Kaleja

Foto: BoD

Luboš Hajn - sólista baletu Národního divadla

• *Jak se kluk dostane k baletu?*

„Když mi bylo deset let, pozval mě a mého bratra (dvojče) náš spolužák ze třídy na představení do Lidové školy umění. To bylo v Pardubicích, odkud pocházím. Velmi se nám to líbilo a rozhodli jsme se, že to také zkusíme. Rodiče nebyli proti, říkali, že je to lepší než kdybychom se poflakovali po ulicích. Mou první profesorkou byla paní Eva Malátová.“

• *Jak se na vás koukali vaši kamarádi?*

„No, zpočátku to nebylo nic jednoduchého, nepovažovali to za chlapeckou záležitost. Ale když jsme pak měli taneční koncerty i pro školy, začali nás více uznávat, že umíme něco, co oni nedokážou.“

• *Nestyděl jste se, když jste tam poprvé šel? Chlapců asi v tanečním oboru mnoho nebylo...*

„Tenkrát byla v Pardubicích docela slušná líheň, bylo nás tam asi osm kluků, takže jsem v tom nebyl sám a ani mi nepřišlo, že bych dělal něco příliš výjimečného.“

• *Která z řady rolí, kterými jste v ND prošel, vám nejvíc přirostla k srdci a se kterou jste se naopak musel nejdéle sžívat?*

„Tančil jsem na třicet rolí, ale pocitově mi asi nejvíc seděl Rudovous, Tybalt nebo Macbeth, to jsou všechno dramatické role. Nejtěžší to bylo asi, když jsme dělali Prince Bajaju. To byl oříšek, zatančit tak, aby i malé děti chápaly, o co jde, aniž by se muselo užít slov. Těžké je dělat na jevišti legraci.“

• *Neláká vás zahraničit?*

„Upřímně řečeno neláká, protože by mě už asi nikde nechtěli. Když se někde konají konkursy, jsou většinou do určitého věku, takže by mě ani nevzali. Nikdy jsem o tom ani nijak zvlášť nepřemýšlel. Měl jsem vždycky hodně práce, nemohu si v žádném případě stěžovat. Já jsem z té generace, která do Národního šla s tím, že to je něco, první scéna, byl to můj sen...“

• *Máte pocit, že dnes je tomu jinak?*

„Nemusí se mnou všichni souhlasit, ale mám pocit, že ti, kteří nyní přichází z konzervatoře - samozřejmě, že ne všichni - do Národního divadla

jdou s tím, že tam nezůstanou navždy, berou to jako přestupnou stanici. Udělají konkurs, ale udělají i jinak, do Brna, do Drážďan, zkouší to.“

• *Jak se žije sólistovi Národního divadla, třeba co se týče finančních podmínek?*

„Já jsem si nikdy nestěžoval. V globálu samozřejmě kultura není dobře placená. U baletu je problém, že kariéra tanečníka je velmi krátká. Pokud sólista pracuje naplno, nemá šanci si přivydělat někde jinde. Potom čeká rozhodnutí, co dál.“

• *Někdy se balet srovnává s vrcholovým sportem, tanečník stejně jako sportovec musí dodržovat určitou životosprávu, která něco stojí a když skončí, nemá nic...*

„Správně. To přirovnání sedí. Mám známého profesora na ortopedické klinice, který mě operoval obě kolena. Když jsem k němu ve dvaceti přišel, že mě bolí koleno a on se pak díval na rentgen, tak si myslel, že se dívá na snímek někoho jiného, říkal, že to jsou kolena šedesátiletého důchodce. Kdysi prý doktoři dělali analýzu, která ukázala, že jeden sólový jevištní výkon odpovídá jedné směně dělníka v dole.“

• *Neříkal jste si v těch dvaceti, že to necháte, aby jste neskončil na invalidním vozíku?*

„Nikdy jsem si nepřipouštěl, že bych mohl skončit. Měl jsem strach, aby operace dobře dopadla, to ano, ale nechat jsem toho nechtěl. Samozřejmě, že nikdy nevíte, co se může stát. Můžete se zranit na jevišti a najednou skončíte a opravdu nemáte nic.“

• *Co tedy budete dělat, až přestanete tančit?*

„Zatím jsem o tom nepřemýšlel, ale už deset let učím na konzervatoři, takže asi předávat zkušenosti mladým.“

Děkuji za rozhovor.

Libor Tampier

Minirozhovor s Martinou Dostálovou

Martina Dostálová

Foto: BoD

Martina Dostálová je tanečnicí VČD Pardubice, sdělila mi, ať se moc nesnažím si zapamatovat její jméno, protože se brzo bude prý (věřím) jmenovat Martina Mejzlíková. Rozhovor proběhl po premiéře představení Taneční triptych 6. února 1999. Martina patří k jádru formujícího se profesionálního tanečního souboru u pardubického divadla.

• Nebojíte se vstoupit na tak křehký led, jakým je „být tanečnicí z profese“?

Martina Dostálová: „Nebojím se.“

• Hrozí např. nebezpečí poranění a co pak...

„Na to člověk nemůže myslet. Působili jsme zde s kolegy dva roky jako externisté, jsme tady doma, jeviště známe dobře, nikdo z profesionalizace nemá strach. Že jsme teď profesionálové, je pro nás zatím nezvyklé. Ve smlouvě mám skutečně napsáno, že jsem tanečnice. Nezvyk. Strach z toho nemám vůbec.“

• Jaká je vaše taneční minulost?

„Začala jsem tančit v patnácti letech u Heleny Machové, byla jsem v její taneční škole tři roky a to byl můj začátek. Poprvé jsem se u ní dostala na jeviště a sice právě tady v divadle. Co se týká tance mi dala její škola hodně, co se týká jeviště taky, jinak...?! Potom jsem učila děti v Domu dětí a mládeže Alfa v Polabinách. Potom jsem začala tady. Pracovala jsem po večerech v divadelním klubu a zničehonic přišel ředitel divadla jestli bych nevzala nějakou roli. Jo, myslím si - budete dělat Lišku Bystroušku a potřebujete oháňku... Ale bylo to míněno vážně, zrovna se zde rozjíždělo taneční představení Čert a Káča. Já jsem do toho vstoupila díky tomu, že jsem pracovala vlastně zde v klubu. Jinak bych tu asi nebyla.“

• Jste Pardubačka, nezávidí vám známí, že v této době se z vás stala s trochou nadsázky řekněme - umělkyně?

„Vždyť to nikdo neví. Navíc není co závidět.“

• Nemáte pocit, že ve srovnání s taneční konkurencí, míněno v jiných divadlech, máte ještě co dohánět?

„Určitě, ale já to takhle neberu. Nepovažuji se za specializovanou tanečnici, spíše se jedná o symbiózu tanečně-hereckou. Když dělám něco na jevišti snažím se, aby to nebylo jenom o pohybu, ale o všem - o výrazu, pocitu... Musím vědět co a proč dělám, proč to tak má být. Považuji se za člověka, který žije divadlem, kterého divadlo baví. A který chce v divadle, být v nějakém „křoví“, v miniorliče udělat něco, čím potěším sebe i ostatní.“

• Co byste vzkázala divákům?

„No aby chodili do divadel!!!!“

Děkuji za rozhovor.

-mn-

V uplynulých dnech jsme navštívili festival Entrée k tanci a do příštího čísla zpracováváme materiály z něj. Dnes vám, jako malý závavek, přinášíme fotografii z jednoho „kulatého“ stolu. Kromě řady zahraničních významných hostů - třetí zprava je například ředitel avignonského festivalu (Francie) - najdete zcela vpravo ředitelku festivalu Tanec Praha, Yvonu Kreuzmannovou-Daňkovou. Na Entrée k tanci byla těsně před radostnou událostí. Klobouk (v mém případě spíš buřinku) dolů.

Foto: BoD

Technická poradna

Uááááá!!! Tak takhle nějak řval náš šéf-redaktor, když jsem mu seděl na krku a bušil do něj syčíc: „Tak kdy bude další díl technické poradny?“ Snad v obavě o svůj život, snad v záchvatu dobromyslnosti, snad s uznáním, že sliby se mají plnit snad... - no prostě svolil. A tak jsem zase tady.

V prvním díle (2/1998) jsem vám slíbil, že se podíváme na zoubek kotoučovým magnetofonům a gramofonům. Tak tedy magnetofony kotoučové.

V minulosti tvořily nej kvalitnější možný zdroj zvuku a mnohde se používají dodnes. Pokud vám někdo bude kotoučový magnetofon vnučovat, podívejte se v první řadě, zda má rychlost 19 cm/sec. Pokud

ano a vy nemáte nic lepšího, chňapněte po něm, obzvlášť je-li v dobrém technickém stavu. U kazetových magnetofonů jsem se zmiňoval o systému DOLBY® pro snížení šumu v nahrávce. U kotoučového magnetofonu jej nehledejte. Ne, že by takové magnetofony neexistovaly, ale rozhodně by jste je ignorovali vzhledem k ceně. Nejtypičtějším zástupcem u nás dostupných kotoučových magnetofonů je B113, B115 a B116. Liší se tím, že některé je nutno připojit na zesilovač, jiné jej mají již zabudován a jsou zde ještě další drobné technické rozdíly.

Velikou výhodou kotoučových magnetofonů bylo, že se na nich dal poprvé doopravdy stříhat zvuk. Pro tuto činnost je totiž nezbytná rychlost 19 cm/sec a vyšší. Proč? Tak tedy trochu matematiky. Zkusíte-li vyslovit krátké „A“, zjistíte, že trvá přibližně 0,3 sec. Za tuto doby projede před hlavami při rychlosti 19 cm/sec 5,7 cm pásku. U kazetového magnetofonu s rychlostí 4,75 cm/sec je to jenom 1,4 cm pásku. Pokud se tedy máte nůžkami stříhat mezi dva tóny, nemáte při rychlosti menší než 19 cm/sec šanci ten kratinký kousek pásku vůbec vyhledat.

Když už mluvím o stříhání nůžkami, musím se zmínit o tom, jaké nůžky lze použít. Ty od šicího stroje nechte klidně na pokoji. Měly by totiž být mosazné. Tento materiál jsem uvedl proto, že je nemagnetický. Zmagnetované nůžky totiž v místě stříhu zmagnetují i pásek a ve zvuku je potom slyšet pořádná rána. Mosazné nůžky sehnat je fuška. Mě se však osvědčily nůžky dětské, které pečlivě odmagnetovávám.

Také lepení pásku není žádná legrace. Nesmíte používat žádná ředidla, lak na nehty a dokonce ani izolepu!!! Všechny tyto spoje, dřívě či později, magnetofon spolehlivě poškodí. K lepení se používá speciální a téměř nesehnatelná lepicí páska.

Jak vidíte, stříh na magnetofonu je tak trochu horor a sám nechápu, jak jsem nad ním kdysi mohl jásat.

Dalším přístrojem je gramofon. Snad si říkáte, že na něm není nic složitého. Hned vás vyvedu z omylu. Uchopte gramofonovou desku. Ale tak ne!!! Prsty se nesmějí dotknout drážek s hudbou! To je první ze spolehlivých kroků, jak desku zničit. Jak tedy na to? Prostředníkem podepřete středový otvor (u LP) nebo etiketu hned vedle něj (u SP a EP). Palec opřete o okraj desky. A máte ji. Tak se správně drží. Po vysunutí z obalu ji uchopte oběma rukama za okraj. Nyní ji můžete položit na gramofon. Po roztocení desky ji opatrně očistěte od prachu speciálním antistatickým kartáčkem nebo v nejhorším případě kouskem čistého sametu nepouštějícího chlupy.

Tak a teď přenoska. Pokud ji chcete položit na desku, musím vás opět varovat. Podívejte se na hrot jehly. O tom, že nesmí být zlomený, snad není třeba mluvit. Nesmí na něm však být ani chuchvalce prachu. Pokud jsou, vezměte štěteček na optiku a ze zadu dopředu (t.j. ve směru jakým po něm při přehrávání klouže deska) jej velmi jemně nánosu zbavte. Jehlu kontrolujte před každým přehráváním desky! Na opotřebení jsou háklivé zejména starší safírové hroty. Moderní diamantové vydrží mnohem déle.

Také přenoskové raménko musí být správně vyváženo a to s konkrétní gramofonovou vložkou, kterou v něm máte osazenu. To vám zajistí nejlépe v servisu. Ještě se vám přehrávání desek zdá jednoduché? Dodržování těchto pravidel je však jedinou možností jak udržet desky dlouho použitelné. Mnoho hudby, zejména pak pro malé děti, jinde, než na gramofonových deskách nenajdete.

Pokud máte problém s tím, že jste našli desky s hezkou hudbou a jsou hodně špinavé, dají se vyčistit. V následujících řádcích si popíšeme, jak na to, abychom desce neublížili.

Kotoučový magnetofon B113

Foto: BoD

Gramofon NC470

Foto: BoD

Připravte si koupelnu. Ne nespletl jsem se. Tam se desky čistí nejlépe. První zásada, kterou musíte mít na paměti je, že níže popsaným způsobem se NESMÍJÍ čistit staré šelakové desky na 78 ot/sec! Druhá zásada je, že žádná lázeň nesmí přesáhnout teplotu 25°C. Při vyšších teplotách se desky začínají deformovat. Do lázně nalijete vodu a přidejte saponát. Nejlépe vyhovuje Jar. Saponát nesmí obsahovat žádné brusné částice, nesmíme tedy používat žádné pasty! Desku do lázně ponoříme a měkkým hadříkem, nejlépe flanelovým, ji očistíme. Umytou desku ve vaně důkladně osprchujeme. Opět pozor na teplotu vody. Také proud vody nesmí být prudký. Když se odstranily poslední zbytky saponátu, ponoříte desku do destilované vody a řádně ji vykoupete. Dojde tak k odstranění vápenatých sloučenin z obyčejné vody. Ty by zvyšovaly šum ve zvuku. Na závěr desku pověsíme za středový otvor v bezprašném prostředí a necháme ji zvolna uschnout. Žádné utírání a žádné zvyšování teploty! Katastrofu může způsobit fén na vlasy, kterým by jste se snažili schnutí urychlit a to i v případě, že nezapnete horký vzduch! Při sušení se nedá nic úspěchat.

Pokud chcete zachovat stávající kvalitu zvuku vašich desek, máte ještě jednu možnost. Nechat si je přepsat na CD. Tato služba existuje a je vám k dispozici v audio oddělení našeho vydavatelství. Stačí zavolat na mobil 0603 - 89 24 28 a my vám již řekneme co a jak.

No a to je pro dnešek vše. Někdy přistě, až zase našeho šéfredaktora přiskrtím, si popovídáme o technice moderní a nejmodernější, tedy o CD, MiniDiscích a počítačích. I ty totiž patří ke zpracování zvuku.

Bohumír Džubej

Granty byly uděleny

Výsledky grantového řízení v oblasti divadla 1999 :

Název projektu	Název žadatele	Dotace v tis. Kč
Příští vlna-Next Wave	Spol. Festival Mozart Open	88
Mezinárodní festival divadelních škol - Setkání 99	JAMU	100
Čtyři+čtyři dny v pohybu	Čtyři dny	350
Činnost Divadelního spolku Kašpar	Spolek Kašpar	480
Pražský divadelní festival německého jazyka	Sdr. pro přípravu a provedení PDFNJ	450
Přelet nad loutkářským hnízdem	Sdr. pro vydávání čas. Loutkář	70
Burza mladých zpěváků	Jednota hudebního divadla	5
Svět a divadlo	Divadelní obec	750
Činnost Divadla v 7 a půl	Divadlo v 7 a půl	450
Josef K.	Buchty a loutky	80
Divadelní noviny	Společnost pro Divadelní noviny	1.180
Křídla ryb	Divadlo Continuo	160
Lidumor	Pražské komorní divadlo	90
Mezinárodní divadelní festival Na hranici	Těšínské divadlo	250
Žabák Valentýn	Buchty a loutky	60
Loutkář	Sdr. pro vydávání čas. Loutkář	594
Jan Grossman IV. - Texty o divadle	Pražská scéna - J. Dvořák	70
Don Giovanni aneb Commedia dell'arte	Studio dell'arte	50
L'Étrespert - jarmareční divadlo	Blanka Borůvková	140
M.Reslová: J.A.Pitřinský	Pražská scéna - J. Dvořák	45
Kulatý stůl o operetě a muzikálu	Jednota hudebního divadla	15
Zlomvaz-festival divadelních škol	AMU	50
Člověk v divadle - Divadlo v člověku	JAMU	65
Taneční sezóna	Sdr. pro vyd. čas. Taneční sezóna	→ 300
Ohrada/Le Campement	Čtyři dny	220
Průvodce Work in progress	Společnost moderní opery	40
Činnost Divadla mimů Alfred ve dvoře	Divadlo Alfred	650
Entrée k Tanci	Hradecká kulturní a vzděl. společ.	100
Lightlab	mamapapa	60
Kratochvílení	Divadlo Continuo	90
Hanes a Katarína	Divadlo Dagmar	70
Yorick	Yorick	54
Divadelní činnost PKB	Pražský komorní balet o.p.s.	2.200
Jaroslav Malina - publikace	Pražská scéna - J. Dvořák	130
Boskovice 99	Unijazz	50
Šapitó	Studio dell'arte	100
Jesle aneb Vánoční příběh	Divadlo Maškaron	50
Prostřeno k prasknutí	Letokruh	100
Dialogické jednání jako případ obecného herectví	AMU	42
Modrý pták	Divadlo Maškaron	90
Celostátní přehlídka nevysokých divadelních škol	Janáčkova konzervatoř v Ostravě	70
Spectaculo interesse Ostrava 99	Divadlo loutek Ostrava	250
Studio Kaple	Divadlo Alfred	90
Festival performance	Sdr. Skleněná louka	40
Vlci	Div. společ. P. Bezruč s.r.o.	175
Co je wuppertalské taneční divadlo	ARTn	40
Taneční listy	Sdr.na podp. vyd. čas. Taneční listy	→ 450
Festival Rozrazil 99	Centrum experim. divadla Brno	150
41. ročník Mez. oper. fest. Smetanova Litomyšl	Nadace Fest. Smetanova Litomyšl	100
Jowie, please help me!	Tanec Praha	80
Bohnice 99	Unijazz	25
České divadlo 98/99-II. část, Čes. div. 99/2000-I.část	FOIBOS a.s.	100
Kdo s koho	Spol. pro propagaci komor. opery	50
Svatební košile	Tanec Praha	40
Přehlídka divadla jednoho herce	Západočeské divadlo Cheb	40
Festival tanečního divadla	Lenka Flory	150
TNF- PremieraTeatra novogo fronta	Petr Bergmann	30
CELKEM		11.818

Zajímavé počtení v každém případě. Připomínám, že ne na všechny žadatele se dostalo, naprázdno vyšel např. Mezinárodní týden tance, Soutěžní přehlídka tanečního umění ČR a SR ad., ale pozor (!) i řada renomovaných akcí z jiných oblastí - hudby, divadla... Inu nejsou peníze. O to více je zajímavé, že grantová komise nadřazuje čtenářům tanečních časopisů a rozhodla se udělit granty dvěma pražským tanečním časopisům zároveň (Taneční sezóna i Taneční listy), nepochybně každý argumentoval zcela jiným zaměřením.

-mn-

← Tabulka převzata z oficiálních Internetových stránek Ministerstva kultury ČR. Najdete je na adrese <http://www.mkcr.cz>

Pozor! Fotosoutěž!

Člověk (či podle Spejbla a Hurvínka člobrdící a člobrdinky) je tvor hravý a soutěživý. A proto jsme se rozhodli spojit příjemné s užitečným a vyhlásit fotosoutěž. Posílejte nám své vlastní fotografie z činnosti vašich souborů, škol a tancování vůbec. Ke každé uveďte stručnou popisku, jméno fotografa (tedy vaše!) a rodné číslo. Fotografie, které budou technicky publikovatelné, v našem časopise otiskneme. Každá dostane své pořadové číslo a v prosincových Tanečních rozhledech pak najdete hlasovací lístek. A co z toho budete mít? Tři nejlepší obdrží celoroční předplatné našeho časopisu pro rok 2000 zdarma a ještě se o vašem souboru, škole či vás samotných všichni dovědí. A taková reklama taky stojí za to! Fotografie posílejte na adresu vydavatelství uvedenou v tiráži.

BoD

Nic poučného tentokrát

Pro tentokrát mám na tomto místě chuť si zapsat jenom čistě osobní radůstku. Ej hola, hurá, to je tancování!!! Věřte nebo nevěřte, v hlavě mám dnes jedno velké jeviště - v týdnu od 12. do 19. dubna včetně jsem shlédl celkem 15 představení moderního scénického tance! V osmi dnech patnáct představení! Pokud si myslíte, že to v našem státě není možné, ani kdybych se „uceštoval“, mýlíte se. Od pondělka do pátku jsem osobně uváděl 10 celovečerních představení C-Dance a TO ZUŠ „Tančíme pro radost“ choreografky Evy Veverkové v Ústí nad Orlicí, v sobotu a v neděli jsem viděl čtyři pestrá představení na Entrée k Tanci v Hradci Králové a v pondělí ještě jedno závěrečné představení série Evy Veverkové v Ústí nad Orlicí. V úterý večer, abych se přeladil, jsem si ještě zašel na Besídku Divadla Sklep (kde mimochodem byla skvělá parodie na tanec) a dnes píšu tento malý radostníček. Urodilo se tancování - v sobotu (24.4.) budeme v Kolíně na odpolední přehlídce pantomimy a pohybového divadla Otevřeno, odkud se večer přesunu na představení Soudobého tanečního divadla Jiřího Rebce do pražského divadla Komédie. A Milana Ježková (ahoj!) se patrně mračila do telefonu, když jsem jí oznamoval, že na představení MJ Studia v ten samý večer na jiném místě Prahy se bohužel nedostanu... A to ještě tento týden má premiérové představení (22. a 23.4.) Mimi Fortunae Brno. Atd. Našly by se další akce. Takže - ať žije scénický tanec, hurá na představení!

-mn-

Obsah

Úvodníček.....	3
S Petrem Kolářem o jeho návratu	3
Seznamte se s Tamarou Černou	4
Navštívili jsme: Soukromá taneční konzer- vatoř, s.r.o., Praha	6
S Lenkou Švandovou	8
Helena Machová na domácí půdě	9
Tereza Podařilová - sólistka baletu Národní- ho divadla	10
Tanambourée Varnsdorf - rozhovory.....	11
Víte o tom?	12
V příštím čísle přineseme	12
Amatérské umění z pohledu finančního zabezpečení	13
Marika Blahoutová - choreografka	13
Minirozhovor - Jan Kaleja.....	14
Luboš Hajn - sólista baletu Národního divadla	14
Minirozhovor s Martinou Dostálovou.....	15
Technická poradna	16
Granty byly uděleny.....	17
Pozor! Fotosoutěž!	17
Nic poučného tentokrát.....	17
!!! VÝHODY PŘEDPLATNÉHO !!!	18

TANEČNÍ ROZHLEDY®

Vydavatel: Bohumír Džubej - BoD

Redakce:

šéfredaktor - Miroslav Němec

Adresa redakce:

Miroslav Němec, Havlíčkova 120, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel.: 0465-525087, 524352

Adresa vydavatele:

Bohumír Džubej - BoD, Mírové náměstí 131, P.O.Box 47, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel.: 0465-524352, mobil: 0602-416913, <http://www.bod.cz>, E-mail: bod@bod.cz

Ročně vychází 11 čísel

Cena výtisku 30,-Kč

Cena výtisku při předplatném 25,-Kč

Celoroční předplatné 275,-Kč

Objednávky, předplatné a inzerce:

Bohumír Džubej - BoD, Mírové náměstí 131, P.O.Box 47, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel.: 0465-524352, mobil: 0602-416913, <http://www.bod.cz>, E-mail: bod@bod.cz

Za původnost a správnost příspěvků odpovídá autor (platí i pro inzerci).

Redakce **TANEČNÍCH ROZHLEDŮ** se nemusí vždy ztotožňovat se všemi zveřejněnými názory a příspěvky. Ty příspěvky, u kterých chybí podpis a adresa (abychom se eventuálně mohli s pisatelem spojit), uveřejněny nebudou.

Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

Přetisk informací jen se svolením redakce.

Tisk:

Tiskárna GRANTIS, Smetanova 510, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel./fax: 0465-525741

Podávání novinových zásilek povoleno ČP, s.p. - OZ Přeprava č.j.: 2244/98 ze dne 1.6.1998

ISSN 1211-8494, MK ČR 7779

© Bohumír Džubej - BoD

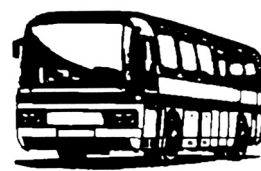
svatební oznámení, barevné prospekty ...

TISKÁRNA GRANTIS

Smetanova 510, 562 01 Ústí nad Orlicí

Tel.+Fax: 0465 - 525741

TISKOVINY
V KRÁTKÝCH
TERMÍNECH
dopisní papíry,
hospodářské tiskopisy,
reklamní letáky,
vizitky, brožury, knihy,

NA DOVOLENOU I ZÁJEZDY VŠEHO DRUHU
U NÁS DOMA I PO CELEM SVĚTĚ
S AUTOBUSOVOU DOPRAVOU
LUBOMÍR ZÁRECKÝ
Pod lesem 253, 562 01 Ústí nad Orlicí
Tel.: 0465 - 523974

LABORATORNÍ ZPRACOVÁNÍ
FOTOGRAFIÍ
PRO NÁŠ ČASOPIS PROVÁDÍ
FOTO IRENA
Smetanova 615, 562 01 Ústí nad Orlicí
Tel.: 0465 - 526295

**FOTO
IRENA**

SOUKROMÁ INZERCE

Toto místo je vyhrazeno pro soukromou inzerci. Sháníte hudbu, látky na kostýmy, někde jste něco ztratili? Nebo naopak něco nabízíte, či jste něco našli?

Ceny soukromé inzerce jsou následující: 1. řádek 30,-Kč, každý další 10,-Kč. Inzerát bude otištěn po zaplacení zaslané složenky.

Uveřejňujeme pouze inzeráty v souladu s platnými právními předpisy a s úplnou adresou inzerenta. Inzeráty pod značkou neotiskujeme.

Inzeráty zasílejte na adresu vydavatele uvedenou vlevo v tiráži.

!!! VÝHODY PŘEDPLATNÉHO !!!

Nabízíme Vám velmi výhodné předplatitelské slevy.

Cena jednoho výtisku zakoupeného v běžném prodeji je 30,-Kč.

Při celoročním předplatném ušetříte na jednom výtisku 5,-Kč a ušetříte tak peníze za více než dvě čísla!!!

Cena jednoho předplaceného výtisku je pouze 25,-Kč!

Stačí **čitelně** vyplnit objednávací lístek a zaslat jej na adresu vydavatele. Také můžete použít formulář na, který je na Internetu na stránkách našeho časopisu. Ty najdete na adrese <http://www.bod.cz>

ZÁVAZNÁ OBJEDNÁVKA - NEVYSTŘIHUJTE - KOPÍRUJTE

Objednávám předplatné časopisu **TANEČNÍ ROZHLEDY** od nejbližšího možného čísla za cenu 25,-Kč za číslo.

Příjmení a jméno předplatitele..... :

Ulice a číslo popisné..... :

PSČ a město..... :

Předplatné uhradím..... : ☐ složenkou

☐ fakturou

Datum a podpis (razítko)..... :

ZONER software, s. r. o.

český producent grafického a publikačního software

vyhlašuje

3. ročník soutěže

pro žáky základních a středních škol v kreslení na počítači

PRESENT GRAPHICS '99

v kategoriích

VEKTOROVÁ GRAFIKA

pro práce nakreslené v editorech

Zoner Callisto a Zebra pro Windows

a

BITMAPOVÁ GRAFIKA

Pro práce nakreslené v editoru

Zebra pro DOS

Přihlášky do soutěže je možno zasílat na adresu pořadatele do
10. září 1999.

Uzávěrka pro soutěžní práce je
15. října 1999.

Finále a vyhlášení výsledků proběhne v listopadu
na výstavě Present PC v Plzni.

Veškeré podrobnosti, vč. on-line verze přihlášky naleznete na stránkách
<http://www.present-graphics.cz>

Sídlíme v eCity!

TANEČNÍ ROZHLEDY®

najdete na Internetu nejen na své oblíbené adrese

<http://www.bod.cz>

ale i ve virtuálním internetovém městě na adrese

<http://www.ecity.cz>

Staňte se obyvateli! Obyvatelé eCity plní úkoly a vyhrávají!